

PESTRÝ NOVÝ ROK

2026

*Vážení chovatelé,
je nám ctí, že Vám i letos
smíme být blízko naším
Zpravodajem.*

*Přejeme dobré
dny Vám i Vaším
svěřencům.*

*K platbě členského příspěvku použijte
prosím tyto údaje:*

číslo účtu: 6653093002/5500 (Rb)

částka: 450 Kč včetně DPH

(plátcí DPH si mohou požádat o doklad)

zpráva pro příjemce: čl. příspěvek 2026

VS: členské číslo najdete na obalu

Vaše redakce Zpravodaje

PŘIPRAVOVANÉ AKCE

17. 1. So	Členská schůze Klubu chovatelů ovcí plemene texel
24. 1. So	Členská schůze Klubu chovatelů ovcí plemene clun forest
24. 1. So	Schůze Klubu zpracovatelů vlny a přírodních materiálů, hotel Luna, Kouty
24. 1. So	Schůze Klubu chovatelů plemene ouessantská ovce, hotel Luna, Kouty
31. 1. So	Seminář pro chovatele koz Královéhradeckého sdružení a Klubu ch. hnědé kozy
31. 1. So	Členská schůze Klubu chovatelů hnědé kozy krátkosrsté
14. 2. So	Masopust na Zlobici
20. 2. Pá	Krajské shromáždění Kraje Vysočina, Rudíkov
21. 2. So	Krajské shromáždění Libereckého krajského sdružení
27. 2. Pá	Krajské shromáždění Pardubického krajského sdružení
27.-28. 2.	Ostrava Wool Fest (Pá-So)
28. 2. So	Krajské shromáždění Královéhradeckého krajského sdružení
28. 2. So	Krajské shromáždění Plzeňského a Karlovarského kraje, u Jandů, Úborsko
06. 3. Pá	Krajské shromáždění Zlínského krajského sdružení, Provodov Maleniska
07. 3. So	Krajské shromáždění Moravskoslezského krajského sdružení
07. 3. So	Krajské shromáždění Jihočeského krajského sdružení
14. 3. So	Krajské shromáždění Jihomoravského krajského sdružení
21. 3. So	Vítání jara na Zlobici
28. 3. So	NT plemenných beranů a kozlů Sedlčany
12.-15. 4.	AGRISHOW a Národní výstava hospodářských zvířat, Brno
18. 4. So	Členská schůze - shromáždění delegátů SCHOK z.s.

OBSAH

Kontakty	2
Úvodník	3
Úvodník	3
Ze života Svazu	
28. mezinárodní konference chovatelů ovcí a koz v Koutech	3
Z domova	
Podzimní nákupní trh na plemenné kozy - Tábor	6
Podzimní nákupní trh na plemenné berany a kozy - Sedlčany	7
Continental Sheepdog Championship 2025 v Borové	9
Nákupní trh plemenných beranů a kozlů ve Strakonici	10
Svatováclavský trh v Pěnčíně	11
Celostátní výstava ovcí a koz „Náš chov 2025“ v Lysé nad Labem	13
Nákupní trh Vendryně	27
Textilní řemesla a ovčí vlna na Toulcově dvoře 2025	30
Elitní nákupní trh beranů plemene romney Vrbětice	32
Nákupní trh plemenných beranů a kozlů na Bludičce	33
Ze světa	
Nové linie texelů z Francie na Lipských pasekách	35
Romanovské ovce spojují Česko a (nejen) Balkán	37
Jak je u nás	
Melicharův statek - Vřesovky z Vesce	40
Veterinář nám radí	
Parazitózy ovcí a koz - jak na tasemnice?	42
Inspirace z Velké Británie	
Ketóza bahníc a neurologická onemocnění jehňat	44
Vlnářské okénko	
Využití (odpadové) ovčí vlny při zahradničení	47
Představujeme členy klubu - Jiřina Pařilová	46
Připravované akce	
Ostrava Wool Fest	48
Kalendářium 2026	
Termíny akcí na rok 2026	49
Společenská rubrika	
Gratulujeme jubilantům	51
Šedesátiny Daniely Dzikové	52
Opustil nás pan Stanislav Zámečník	53
Smutná zpráva - David Nosek	53
Rozloučení s panem Dionýzem Hutárem	54
Odešel poslední tradiční chovatel koz z okresu Blansko - Alois Žáček	54
VĚCNÝ REJSTŘÍK 2025	55
JMENNÝ REJSTŘÍK 2025	57
Inzerce	58

Život nebude černobílý ani v roce 2026, užijte jej v barvách...

Svaz chovatelů ovčí a koz z.s.

Chovatelů 500, 252 09 Hradištko
e-mail: info@schok.cz, www.schok.cz
IČO 63109859, DIČ CZ 63109859
Bankovní spojení: Raiffeisenbank 6653093002/5500
Datová schránka: vx7rcqj

vedení plemenných knih ovčí

Zlobice ev. č. 55, 666 03 Malhostovice
Hana Vystrčilová, tel.: 777 754 801
e-mail: pkovce@schok.cz

vedení plemenných knih koz

Chovatelů 500, 252 09 Hradištko
Šárka Kořínková, tel.: 777 754 813
e-mail: pkkoz@schok.cz

Předsednictvo SCHOK z.s.**Předseda**

Ing. Richard Konrád, tel.: 777 754 802,
e-mail: konrad@schok.cz

1. místopředseda

Ing. Tomáš Klíma, tel.: 602 321 507,
e-mail: klima@schok.cz

2. místopředseda

Ing. Roman Ciešlar, tel.: 777 754 823,
e-mail: cieslar@schok.cz

Ředitel

Ing. Jiří Huml, tel.: 777 754 821, e-mail: huml@schok.cz

Spolková rada SCHOK z.s.

Ing. Richard Konrád, Ing. Tomáš Klíma, Ing. Roman Ciešlar

Středočeský kraj

Petr Kříž, tel.: 603 825 187, e-mail: ovce.pk@seznam.cz

Jihočeský kraj

Ing. Jan Vejčík, tel.: 721 100 001, e-mail: info@puvodnivalaska.cz

Plzeňský a Karlovarský kraj

Ing. Václav Kovář, tel.: 725 990 159, e-mail: info@arbocom.cz

Ústecký kraj

Jan Hála, tel.: 777 826 300, e-mail: ustecky@schok.cz

Liberecký kraj

Josef Pulíček ml., tel.: 723 063 442,
e-mail: josef.pulicek2@farmapencin.cz

Královéhradecký kraj

Milada Kvirencová, tel.: 604 706 642,
e-mail: milada.kvirencova@seznam.cz

Pardubický kraj

Michaela Kvisová, tel.: 777 664 636,
e-mail: info@romanovsheep.cz

Vysočina

Ing. Marie Jahodová, tel.: 606 314 379,
e-mail: marie.jahodova@email.cz

Jihomoravský kraj

Ing. Jiří Huml, tel.: 777 754 821,
e-mail: huml@schok.cz

Zlínský kraj

Pavel Slovák, tel.: 606 951 454, e-mail: slovak.pavel@volny.cz

Moravskoslezský kraj

Martin Carbol, tel.: 724 838 791, e-mail: 321.martin@seznam.cz

Předseda PKO

Mgr. Bc. Milan Daďourek, tel.: 775 239 692,
e-mail: dadourek@schok.cz

Předseda PKK

Ing. Ladislav Strnad, Ph.D., tel.: 777 754 855,
e-mail: strnad@schok.cz

Revizní komise Svazu chovatelů ovčí a koz z.s.**Předseda**

Mgr. Ján Kováč, tel.: 777 754 808, e-mail: kovac@schok.cz

Členové RK

Ing. Nikola Havrdová, tel.: 607 592 105, e-mail: havrdn@fzt.jcu.cz
Ing. Petr Kotlaba, tel.: 731 159 641, e-mail: kotlaba@agrotrans.cz
Radek Říha, tel.: 728 492 496, e-mail: radek.riha71@gmail.com

ZPRAVODAJ SVAZU CHOVATELŮ OVČÍ A KOZ z.s.,**vydává:**

Svaz chovatelů ovčí a koz z.s., zapsán ve spolkovém registru Městského soudu v Praze, oddíl L, vložka 74909,
redakce: SCHOK z.s., Zlobice ev. č. 55, 666 03 Malhostovice, www.schok.cz, e-mail: info@schok.cz,
evidováno u Ministerstva kultury ČR pod č. MK ČR E 12925
ISSN 1213-371X

Neprodejné! Zpravodaj je určen členům Svazu chovatelů ovčí a koz z.s.,
roční členský příspěvek SCHOK z.s. je 450 Kč, příspěvky na rok 2026 můžete poukázat na účet Svazu u Raiffeisenbank
6653093002/5500 (variabilní symbol Vám bude přidělen po dohodě s redakcí – Vlasta Konrádová)
nebo je zaplatit složenkou.

Redakce zpravodaje nezodpovídá za obsah inzerátů.

Redakční rada:

Ing. Richard Konrád, Ing. Vít Mareš, Ing. Jiří Huml, Ing. Tomáš Klíma,
Ing. Roman Ciešlar, Mgr. Bc. Milan Daďourek, Ing. Ladislav Strnad, Ph.D., Mgr. Iva Oukropcová – redaktor

Grafická úprava a tisk:

SET SERVIS centrum reklamy a tisku s.r.o., Helvíkovice 113, 564 01 Žamberk, e-mail: studio@setservis.cz, www.setservis.cz

Distribuce:

5P Agency, Pražákova 876/66, 639 00 Brno
Do tisku předáno 8. 12. 2025, náklad 1 080 ks
Uzávěrka příštího čísla: 20. 2. 2026

■ ÚVODNÍK

Vážené chovatelé, vážení čtenáři,

rok 2025 velmi rychle uplynul a můžeme ho začít hodnotit. Opět se nám nevyhnuly mimořádné události, které ovlivnily životy našich chovatelů. Na jaře jsme čelili možnosti zavlečení velmi nebezpečné nákazy – slintavky a kulhavky (SLAK) na území naší republiky. Bohužel to přineslo razantní veterinární opatření, která způsobila, že od dubna do konce července jsme museli rušit veškeré naplánované svody, výstavy i setkání chovatelů. Díky těmto opatřením se SLAK na našem území neobjevila. Koncem srpna se však opět začala rozšiřovat katarální horečka ovcí („KHO“), která se negativně dotkla nejen přesunů zvířat v rámci republiky, ale hlavně vývozu jatečných zvířat do zahraničí, což způsobilo chovatelům velké ekonomické ztráty.

Na ministerstvech (MZe, MŽP) se podařilo udržet výše vyjednaných finančních podpor do chovu ovcí a koz. Přes dotační tituly 2.A. Národních dotací za rok 2025 máme požádáno pro chovatele o cca 75,5 mil. Kč, na úhradu újmy si naši chovatelé, kteří hospodaří v oblastech s výskytem vlka, požádali za rok 2025 o cca 115 mil. Kč. Podpora vázaná na chov ovcí a koz (CIS) počítá s objemem cca 70 mil. Kč. Na dotaci o welfare ovcí a koz si požádalo 454 chovatelů o částku přes 21 mil. Kč. Tyto finanční prostředky budou v následujících měsících chovatelům vyplácené přes SZIF a AOPK.

Velmi potěšitelný je fakt, že nedochází k poklesu početních stavů ovcí a koz v České republice, ba naopak. Dle statistických čísel došlo v roce 2024 opět k nárůstu početních stavů ovcí z 179.158 kusů na 180.368 kusů, což je nárůst o 1.210 kusů. U koz došlo však k mírnému poklesu stavů o 1.180 kusů, to je

z 28.757 kusů na 27.577 kusů. Za poslední dva roky činil nárůst stavů ovcí 6.172 kusů a stavů koz 2.970 kusů. Počty zvířat za rok 2025 ještě statistický úřad ČR nezveřejnil.

V roce 2025 jsme začali u ovcí zjišťovat DNA pro budoucí možnosti výpočtu genomické plemenné hodnoty a na základě této DNA se ověřovaly původy beranů. Bylo odebráno DNA od cca 3.916 kusů ovcí a 452 kusů koz. Ověření původu beranů bylo uděláno u 1.559 kusů a u 269 kusů kozlů. V roce 2026 v této činnosti budeme dále pokračovat.

Závěrem bych si dovilil poděkovat jménem vedení Svazu chovatelů ovcí a koz z.s. všem zaměstnancům, spolupracovníkům, krajským radám, a hlavně chovatelům za práci a obětavé nasazení, které věnují ve prospěch chovu ovcí a koz v České republice. Všem přeji do roku 2026 hlavně pevné zdraví, štěstí, rodinnou pohodu, úspěchy v podnikání a v chovu ovcí a koz.

Ing. Richard Konrád

■ 28. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ V KOUTECH

7. - 8. listopadu 2025

Po chovatelsky náročném roce plném veterinárních omezení z důvodu výskytu slintavky a kulhavky v sousedních státech a výskytu katarální horečky ovcí v České republice se chovatelé sešli v hojném počtu na tradiční konferenci v Koutech.

Program konference byl připraven tak, aby reagoval na aktuální problémy, které se objevily v našich chovech. Přinesl mnoho nových informací nejen obecného charakteru, ale zejména odborného – počínaje genomikou a konče veterinárními aktuálními informacemi.

Konferenci tradičně zahájil předseda Předседnictva Ing. Richard Konrád, který přivítal všechny účastníky a přednášející. Mezi hosty přivítal zástupce slovenského Svazu v čele s novým předsedou MVDr. Patrikem Keľem. Do Kout přijelo přes 90 členů Svazu a hostů.

Dopolední blok přednášek zahájil svým vystoupením Ing. Petr Jílek, vrchní ředitel Sekce ekologického zemědělství, komodit, výzkumu a vzdělávání Ministerstva zemědělství ČR. Ve svém vystoupení se věnoval tématu „Současná situace v chovu ovcí a koz v ČR a dotační politika“. Následovala přednáška vrchního ředitele Sekce ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí Ing. Michala Servuse.

Ing. Petr Jílek a za Předsednictvo SCHOK Ing. Konrád a Ing. Klíma

Ing. Michal Servus

Účastníci konference

Tématem jeho přednášky byly aktuální informace o legislativních úpravách souvisejících s ochranou vlka – prevence, újmy, škody. Se zajímavým tématem vystoupil Bc. Jan Pátek, ředitel úseku podpor Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a.s. Představil aktuální nabídky fondu a jejich využití. Očekávanou přednáškou bylo vystoupení zástupkyně Státní veterinární správy ČR MVDr. Kláry Jelínkové v souvislosti s katarální horečkou ovcí (KHO) a onemocněním SLAK. Dopolední blok přednášek zakončil svým vystoupením předseda Asociace soukromého zemědělství ČR Mgr. Ing. Jaroslav Šebek.

Odpolední blok přednášek otevřel předseda ZCHOK MVDr. Patrik Keř. Seznámil přítomné s aktuálním stavem chovu ovcí a koz na Slovensku. Následovala přednáška Ing. Musílk a Ing. Suszkové ze společnosti NTG Agri s.r.o. Přednášející se věnovali problematice výživy a managementu chovu k podpoře imunitního systému. Se zájmem se očekávala přednáška zástupce společnosti Bioveta, a.s., s ohledem na vakcínu proti KHO. Aktuální stav kolem této problematiky přednesla MVDr. Veronika Skotáková. Následovala přednáška soukromé praktické veterinářky MVDr. Zdeňky Bezděkové, která se věnovala problematice boje s parazity v chovech. Genomika je téma, která se dotýká všech, kteří se věnují šlechtění. Proto byla velkým přínosem přednáška pana profesora Luboše Vostrého (ČZU), který velmi srozumitelně vysvětlil podstatu využití genomiky ve šlechtění a její přínos. K problematice genomiky měla také přednášku Ing. Hana Dudáková (ČMSCH, a.s.), která přítomným přiblížila práci v genetické laboratoři. Informace ještě doplnil Ing. Richard Konrád o počty odebraných a zpracovaných vzorků chovaných zvířat. Na závěr odpoledního bloku vystoupila Ing. Dominika Sokolová (SCHOK z.s.), která členy Svazu seznámila s postupem prací na přípravě nového programu Svazu pro vedení plemenných knih ovcí a koz.

Sobotní program byl jako vždy věnován veterinární problematice, tentokrát pod názvem „Nebezpečné nákazy za rohem“. Blok přednášek moderovala doc. MVDr. Soňa Šlosárková, Ph.D. První přednášku měl doc. MVDr. Petr Lány, Ph.D. (VETUNI), který se věnoval problematice SLAK. O poznatky k problematice KHO v chovech z pohledu privátního veterinárního lékaře se podělil MVDr. Ondřej Šmíd. K příměti pyskové a neštovic v chovech ovcí a koz se ve své druhé přednášce věnoval doc. Lány. S novými poznatky při léčbě parazitárních infekcí seznámil přítomné doc. Novobilský (VÚVEL).

Závěrem mi dovolu, bych touto cestou poděkoval všem členům a chovatelům, kteří se konference zúčastnili v hojném počtu. Naše poděkování patří všem přednášejícím, kteří přivezli zajímavá témata. Děkujeme Konferenčnímu hotelu Luna a jeho zaměstnancům, kteří nám vytvořili výborné podmínky pro konání konference.

A nezapomeňte si poznamenat termín příští konference: 6. – 7. 11. 2026

Text a foto: Ing. Jiří Huml

Bc. Jan Pátek

MVDr. Klára Jelínková

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek

Ing. Dominika Sokolová

Ing. Hana Dudáková

MVDr. Veronika Skotáková

MVDr. Zdeňka Bezděková

prof. Luboš Vostrý

MVDr. Patrik Keřo

MVDr. Ondřej Šmíd

doc. Petr Lány, moderuje doc. Soňa Šlosárková

MVDr. Klára Jelínková

doc. Adam Novobilský

PODZIMNÍ NÁKUPNÍ TRH NA PLEMENNÉ KOZLY TÁBOR

Dne 11. 9. byla uspořádána v areálu školního statku VOŠ Střední zemědělské školy Tábor-Měšice tradiční podzimní aukce plemenných kozlů. Přihlášeno bylo 16 kozlů z Jihočeského a Středočeského kraje. Předvedeno bylo nakonec 14 kozlů těchto plemen: koza bílá krátkosrstá 10 kusů, koza hnědá krátkosrstá 4 kusy. Hodnocením kozlů byl pověřen Ing. Richard Konrád, který objektivně kozly ohodnotil s patřičným popisem plemenných znaků.

Hodnocení kozla pana Libora Pitry

U plemene koza bílá krátkosrstá předvedli kozly čtyři chovatelé. Výsledky hodnocení jsou následující: ER 5x, EA 5x. Šampionem byl vyhodnocen kozel č. 2861 017 linie BERA, který byl hodnocen výslednou třídou ER. Jeho matka nadojila na páté laktaci 1227 kg mléka při složkách 2,56 % tuk, 3,07 % bílkovina. Kozel je z chovu Ing. Lenky Skoupé z Prahy (Toulcův Dvůr). Kolekce kozlů byla velmi vyrovnaná, vynikala pěknými pohlavními výrazy, odpovídajícími tělesnými rámci s velmi dobrým osvalením, korektními postoji končetin s pevnými spenkami.

Šampion bílé kozy chovatelky Ing. Lenky Skoupé

U plemene koza hnědá krátkosrstá předvedla kozly pouze MUDr. Bohumila Kollarová ze Záhořanek u Českého Krumlova. Výsledky hodnocení jsou následující: EA 3x, EB 1x. Šampionem byl vyhodnocen kozel č. 16596 037 linie HERMAN, který byl hodnocen výslednou třídou EA. Jeho matka nadojila na první laktaci 707 kg mléka při složkách 2,98 % tuk, 2,89 % bílkovina. Všichni kozlové měli pěkné pohlavní výrazy, byli výborně osvalení, měli korektní postoje končetin s pevnými spenkami.

text: Ing. Richard Konrád
foto: Ing. Anna Poborská, Ph.D.

Šampion hnědé kozy chovatelky MUDr. Buhumily Kollarové

Šampion hnědý kozel linie Herman chovatelky MUDr. Buhumily Kollarové, šampion bílý kozel linie Bera chovatelky Ing. L. Skoupé, ve výběru byl i bílý kozel pana Václava Korsy

Výběr šampionů

■ PODZIMNÍ NÁKUPNÍ TRH NA PLEMENNÉ BERANY A KOZLY – SEDLČANY

V pravidelném zářijovém termínu (20. 9.) uspořádalo Středočeské krajské sdružení v chovatelském areálu ZO ČSCh v Sedlčanech tradiční podzimní nákupní trh plemenných beranů a kozlů.

I v letošním roce došlo koncem měsíce srpna opět k nástupu katarální horečky ovcí (KHO) a tím pádem opět k vyhlášení mimořádných veterinárních opatření – ochranných pásem. Po roce se tedy opakovala situace, že se tohoto trhu mohli účastnit chovatelé jen z těchto pásem za zpřísněných veterinárních opatření nebo chovatelé, kteří měli svá zvířata vakcinovaná. Chovatelé mimo tato vyhlášená pásma se trhu účastnit nemohli. Proto bylo na trh přihlášeno pouze 57 beranů a 3 kozlí od 13 chovatelů. Předvedeno bylo nakonec 49 beranů těchto plemen: charollais 11 ks, suffolk 3 ks, texel 18 ks, berrichone du Cher 1 ks, valaška 7 ks, romanovská ovce 7 ks, jakob 2 ks. Oklasifikováni byli také dva kozlíci plemene koza zakrslá. Hodnocením zvířat byl pověřen Ing. Richard Konrád a Ing. Ladislav Strnad.

Pohled na sedlčanské výstaviště, Krajská schůze Středočeského krajského sdružení

U plemene charollais je tato klasifikace určena jako elitní nákupní trh tohoto plemene. Letos předvedli své berany tři chovatelé, kteří vystavili 11 beranů. U tohoto plemene se v letošním roce zapojili do KU noví mladí chovatelé. Byl realizován dovoz tří velmi kvalitních beranů z Francie, čímž se podařilo zajistit novou nepřibuznou krev a věrme, že se u tohoto plemene začíná blýskat na lepší časy. Plemeno charollais má ze všech masných plemen ovcí totiž nejvyšší kvalitu masa. Berani byli hodnoceni v těchto třídách: EA 6 ks, EB 4 ks, IB 1 ks. Šampionem trhu se stal beran č. 45946 024 linie CHRISTIÁN, RPH 101,60, hodnocen výslednou třídou EA, kterého předvedl MVDr. Josef Vencel z Mirošovic. Jako vícešampion skončil beran č. 47624 024 linie CHAROUZD, RPH 116,475 z chovu Františka Schůta z Neveklova. Kolekce beranů byla velmi vyrovnaná, vynikala výbornou zmasilostí zad a kýt. Drobné vady se vyskytovaly v utváření spěnek a v utváření linií hřbetů.

Beranů masných plemen (suffolk, texel, berrichone du Cher) bylo předvedeno jen 22 kusů. Většina beranů vynikala výbornou zmasilostí zad a kýt, drobnější nedostatky se vyskytovaly v utváření linií hřbetů a pevnosti spěnek. Šampionem byl vyhodnocen beran texel č. 53818 034 linie TOSCA, RPH

136,44, hodnocen výslednou třídou ER z chovu Bohuslava Novotného z Chýnova.

Beranů kombinovaných a plodných plemen bylo předvedeno 16 ks. Šampionem byl vyhodnocen beran valašky č. 38802 024 linie VAŠEK, RPH 109,00, hodnocen ve výsledné třídě EA. Berana předvedl RNDr. Peter Novota z Červeného Újezdu u Prahy.

Před vlastní bonitací zvířat proběhlo Krajské středočeské shromáždění chovatelů ovcí a koz, které se z důvodu prevence proti zanesení onemocnění SLAK nekonalo v červnu tohoto roku. Celý chovatelský den se velmi vydařil, bylo vcelku pěkné počasí, čemuž odpovídala i velká návštěva chovatelů. Výborné bylo také občerstvení, které připravili chovatelé z ZO ČSCh Sedlčany a berana na rožni připravil Matěj Dohnal. Za celý chovatelský den patří organizátorům i chovatelům velké poděkování.

Text a foto: Ing. Richard Konrád

Výběr šampionů masných plemen, NT Sedlčany

Výběr šampiona kombinovaných plemen

■ CELOSTÁTNÍ VÝSTAVA OVCÍ A KOZ „NÁŠ CHOV 2025“ V LYSÉ NAD LABEM

Po roce 2024, kdy jsme nemohli uspořádat Celostátní výstavu ovcí a koz kvůli rozšíření katarální horečky ovcí (KHO) v České republice, jsme v tradičním termínu prvního říjnového týdne letošního roku uspořádali Celostátní výstavu ovcí a koz, která byla jedním z hlavních lákadel 29. ročníku výstavy Náš chov a Zemědělec. Dalším velkým lákadlem pro návštěvníky byl na této výstavě Národní šampionát holštýnského skotu a Národní šampionáty plemen skotu jersey a brown-swiss.

Koncem srpna se opět rozšířila KHO po České republice, ale letos byla již na trhu k dispozici vakcína proti této nemoci. Státní veterinární správa stanovila pro tuto výstavu podmínku, že všechna vystavená zvířata musela být před výstavou vakcinována. Řada chovatelů, kteří na této výstavě tradičně vystavovali, svá zvířata vakcinovaná neměli, což způsobilo, že některá plemena na výstavě vystavená vůbec nebyla (suffolk, oxford down, koza bílá krátkosrstá, koza burská). Celkový počet vystavených zvířat byl oproti minulým ročníkům z tohoto důvodu nižší.

Naše Celostátní výstava ovcí a koz byla již tradičně rozdělena do čtyř dnů. První den výstavy se konaly dva elitní bonitační trhy plemen zwartbles, texel a také bonitační trh masných a kombinovaných plemen ovcí. Druhý den se konal šampionát holandských zakrslých koz včetně elitního bonitačního trhu kozlíků, šampionát hnědých krátkosrstých koz a elitní bonitační trh beranů plemene ovcí clun forest. Třetí den výstavy proběhl Národní šampionát romanovských ovcí. V neděli, poslední den výstavy, si Klub chovatelů anglonubijských koz uspořádal svůj Národní šampionát anglonubijských koz.

Výstavy se zúčastnilo 46 našich chovatelů, kteří představili 15 plemen ovcí a 5 plemen koz. Vystaveno bylo během všech dnů výstavy 278 zvířat. I přes veterinární omezení byla výstava v Lysé nad Labem naší největší výstavou, kterou jsme v roce 2025 v České republice zorganizovali. Masná plemena ovcí zastupovala plemena texel a charollais. Kombinovaná plemena ovcí byla reprezentována plemeny clun forest, merinolandschaf, zwartbles, jurská ovce, kerry hill, walliserská černonosá ovce a našimi národními plemeny valašskou a šumavskou. Plodná plemena zastupovala ovce romanovská, dojná plemena ovce východofríská, málopočetná a zájmová plemena ovcí zastupovala ovce vřesová, kame-runská a ouessantská.

Z dojených plemen koz byla vystavena dvě plemena, a to koza hnědá krátkosrstá a koza anglonubijská. Srstnatá plemena koz zastupovaly kozy kašmírové a mohérové. Zájmová plemena koz kozy zakrslé holandského typu.

První den výstavy se konaly dva **elitní bonitační trhy beranů plemen zwartbles, texel** a také **bonitační trh masných a kombinovaných plemen ovcí**.

Beranů plemene **zwartbles** bylo předvedeno pouze 18 ks od tří chovatelů. Řada chovatelů tohoto plemene se bohužel nemohla zúčastnit, protože neměli zvířata vakcinovaná. Hodnotitelem byl určen Ing. Ladislav Strnad. Berani byli klasifikováni v těchto třídách: 2x ER, 5x EA, 7x EB, 3x IA. Jeden beran byl vyřazen pro atrofii varlat. Šampionem elitního trhu

se stal beran č. 35160 024 linie ZOLTAN, RPH 127,88, výsledná třída ER z chovu Farma Nezbedovi s.r.o. Druhý byl vyhodnocen beran č. 13207 055 linie ZBYSLAV, RPH 108,65, hodnocen výslednou třídou EB, kterého předvedla Marcela Krčmářová z Trutnova. Většina beranů byla velmi dobře osvalena, někteří byli menšího tělesného rámce, u některých se vyskytovaly měkké spěnky. Barevné znaky odpovídaly plemennému standardu.

Předvedení beranů zwartbles

Šampion a vicešampion ENT zwartbles

Beranů plemene **texel** bylo předvedeno 22 kusů od pěti chovatelů. Hodnotitelem byl určen také Ing. Ladislav Strnad. Berani byli klasifikováni v těchto třídách: 9x ER, 7x EA, 5x EB. Jeden beran byl odročen. Šampionem se stal beran č. 57246 062 linie TAXIS, RPH 127,59, hodnocen výslednou třídou ER, kterého předvedl Ing. Josef Balada z farmy u Letovic. Na druhém místě skončil beran č. 93158 053 linie TREBBLE, RPH 138,56, hodnocen ve třídě ER z chovu Lukáše Neugebauera ze Žampachu, třetí byl beran č. 6534 055 linie TULIP, RPH 126,55, hodnocen ER z chovu Stanislava Javůrka z Černilova. Všichni berani odpovídali plemennému standardu, byli výborně osvalení.

Posledním trhem prvního dne byl trh beranů **masných a kombinovaných plemen ovčí**. Předvedeno bylo 25 beranů těchto plemen: romanovská ovce 8 ks, valaška 6 ks, kerry hill 1ks, kamerunská ovce 4 ks, ouessantská ovce 6 ks. Berany hodnotila Ing. Dominika Sokolová v těchto výsledných třídách: 12x ER, 7x EA, 5x EB, 1x IB. Šampionem tohoto trhu se stal beran plemene valaška č. 5929 084 linie SOLAN, RPH 97,97, hodnocen výslednou třídou EB, kterého předvedla společnost Stránské z.s.

Vyhodnocením **nejlepších kolekcí** a jednotlivých zvířat na výstavě byl pověřen předseda Svazu Ing. Richard Konrád, Ing. Ladislav Strnad a Ing. Vít Mareš. Opět to byl velmi těžký úkol, protože se na výstavě sešla opravdu špičková zvířata, která byla typickými zástupci svých plemen a byla velmi dobře připravena na výstavu. Po náročném výběru vyhodnotili jako nejlepší kolekci ovčí vystavenou na výstavě Náš chov 2025 kolekci ovčí plemene valaška, kterou vystavila společnost Stránské z.s., druhá nejlepší kolekce byla vyhodnocena kolekce šumavských ovčí chovatele Davida Janouška z Březiny u Mnichova Hradiště, třetí byla vyhodnocena kolekce ovčí východofríských, kterou vystavila společnost Na Podskále, s.r.o.

3. nejlepší kolekce ovčí - východofríské ovce spol. Na Podskále s.r.o.

Nejlepší kolekce ovčí na výstavě - valašky ze Stránské z.s.

Šampion výstavy - beran jurské ovce Davida Moravce

2. nejlepší kolekce ovčí - šumavky Davida Janouška

Šampiony výstavy se stali beran plemene ovce jurské Davida Moravce a bahnice plemene merinolandschaf společnosti Loudy, s.r.o. za Seletic.

Šampionka výstavy - bahnice merinolandschaf společnosti Loudy s.r.o.

Nejlepší kolekci koz byla vyhodnocena kolekce koz hnědých krátkosrstých, které vystavila Střední škola hospodářská a lesnická Frýdlant v Čechách, druhou nejlepší kolekci se stala kolekce koz anglonubijských, které vystavila Lenka Maděrová z Markvartic u Turnova. Šampióny se stali kozel kozy mohérové z chovu Ing. Ingrid Vlčkové Pelnerové z Podolí u Bouzova a koza hnědá krátkosrstá z chovu Střední školy hospodářské a lesnické Frýdlant v Čechách.

Nejlepší kolekce koz - SŠHL Frýdlant v Čechách

Šampion výstavy - mohérový kozel Ing. Ingrid Vlčkové Pelnerové

2. nejlepší kolekce koz - anglonubijské kozy Lenky Maděrové

Druhý den výstavy se konal elitní bonitační trh beranů plemene clun forest a hlavně Národní šampionát zakrslých koz holandského typu a Národní šampionát hnědých krátkosrstých koz, našeho národního plemene.

Bonitačního elitního trhu beranů plemene clun forest se zúčastnili dva chovatelé, kteří předvedli 14 beranů. Hodnotitelem byl Ing. Richard Konrád. Berani byli ohodnoceni v těchto třídách: 8x ER, 6x EA. Šampionem se stal beran č. 11884 055 linie PIXIE, RPH 138,37, hodnocen výslednou třídou ER z chovu Ing. Martina Neuwirtha z Pěčína. Druhý skončil beran č. 13275 055 linie FRASER, RPH 116,98, hodnocen EA z chovu Jana Kováče ze Žďárek.

Všichni berani vynikali pěkným osvalením, pohlavním výrazem a dobře utvářenými končetinami.

Vicešampion ENT clun forest Mgr. Jana Kováče

Šampion ENT clun forest Ing. Martina Neuwirtha

Národního šampionátu zakrslých koz se zúčastnilo pět chovatelů, kteří vystavili 18 kozlíků (ročník 2025) a 24 koziček a koz. Hlavním hodnotitelem šampionátu byl Ing. Richard Konrád za asistence Ing. Dominiky Sokolové. V kategorii plemenných kozlíků bylo předvedeno 18 zvířat. Kozlíci byli hodnoceni v těchto třídách – 9x ER, 8x EA, 1x EB. Šampionem se stal kozel č. 20359 067 linie ZORRO, hodnocen třídou za exteriér ER z chovu paní MVDr. Silvie

Dopitové z Chotěboře. Na druhém místě skončil kozel č. 12736 037 linie CHARLIE, hodnocen třídou ER Petra Kříže ze Sedlčan, třetí skončil bratr předešlého, kozel č. 12735 037 linie CHARLIE z chovu Petra Kříže.

MVDr. Silvie Dopitová se šampionem v kategorii mladých kozlíků - kozel linie Zorro

Petr Kříž se svými kozlíky - I. a II. vicešampion kategorie mladých kozlíků

V kategorii kozička (kůzle 2025) bylo předvedeno sedm zvířat. Národní šampionkou byla vyhodnocena kozička č. 23634 937 linie IGORWOLF chovatelky MVDr. Radky Loutchanové.

MVDr. Radka Loutchanová se šampionkou, kozičkou Julinkou v kategorii kůzle

V kategorii kozička-dorost (zvířata ročníku 2024, která ještě neměla porod) bylo předvedeno šest zvířat. Šampionkou se stala kozička č. 21216 967 linie BARTHO chovatelky MVDr. Silvie

Dopitové. V kategorii mladá koza (ročník 2023) byly předvedeny tři kozy. Zvítězila koza 21893 937 linie IGORWOLF z chovu MVDr. Radky Loutchanové. V kategorii koza (ročník 2022) byla předvedena čtyři zvířata. Zvítězila koza 18960 937 linie CHARLIE, kterou předvedl Petr Kříž. Poslední kategorií byly kozy s menším podílem krve tohoto plemene (93,4 % a méně). Ze tří předvedených koz byla první koza 12849 958 linie CHARLIE chovatelky Jany Drtinové.

MVDr. Radka Loutchanová se šampionkou - mladou kozou Amálkou

Petr Kříž se šampionkou - starší koza linie Charlie

Jana Drtinová se šampionkou v kategorii starší koza, 75 % krve ZH, kozou Miladou

Je škoda, že se šampionátu nezúčastnilo více chovatelů, aby byla ještě větší konkurence. Přesto se šampionát velmi vydařil, chovatelé měli svá zvířata výborně připravená na předvádění a návštěvníci výstavy mohli vidět velmi kvalitní zvířata tohoto oblíbeného plemene koz.

Národního šampionátu hnědých krátkosrstých koz se zúčastnilo pět chovatelů, kteří vystavili 19 zvířat (3 kozly a 16 koziček a koz). Hlavním hodnotitelem šampionátu byl Ing. Richard Konrád za asistence Mgr. Jana Kováče a Ing. Dominiky Sokolové.

Šampionát kozy hnědé krátkosrsté - předvedení

V kategorii kozička (ročník 2025) byla předvedena tři zvířata. Národní šampionkou byla vyhodnocena kozička č. 16101 959 linie HANSI chovatelky Zuzany Mervartové ze Studnice. Šampionem v kategorii mladý kozel byl vyhodnocen kozel č. 10979 058 linie ROHAN chovatele Tomáše Krátkého z Křešic. V kategorii koza (ročník 2024) bylo předvedeno šest koz. Zvítězila koza 15541 959 linie ROHAN z chovu Ing. Karla Matouška z Kunčic. Šampionem v kategorii starší kozel (roč. 2024) se stal kozel č. 10999 068 linie OTHELLO, kterého předvedl také Ing. Karel Matoušek. V kategorii starší koza (ročník 2023 a starší) bylo předvedeno pět zvířat. Zvítězila koza 15049 959 linie HERMAN, kterou předvedl opět Ing. Karel Matoušek. Šampionem starší kozel (ročník 2023 a starší) se stal kozel 10190 058 linie JAVOR chovatelky Jany Novákové z Chotěvic.

Šampionka hnědá koza (kat. starší koza) Ing. Karla Matouška

Šampionka hnědá koza (roč. 2025) Zuzany Mervartové

Šampion hnědý kozel (kat. mladý kozel) Tomáše Krátkého

Šampion hnědý kozel (roč. 2024) Ing. Karla Matouška

Šampion hnědý kozel (kat. starší kozel) Jany Novákové

Byl to první ročník, je škoda, že se šampionátu nezúčastnilo více chovatelů, aby byla větší konkurence. Věřím, že na příštím šampionátu bude vystaveno ještě více zvířat. Přesto se šampionát velmi vydařil a chovatelům je potřeba poděkovat, že zvířata měli výborně připravená na předvádění a návštěvníci výstavy mohli vidět velmi kvalitní zvířata našeho národního plemene.

Třetí den výstavy se konal **X. národní šampionát plemene ovce romanovské**, kterého se zúčastnilo sedm chovatelů. Předvedeno bylo 53 zvířat ve čtyřech kategoriích. Hodnocením zvířat byl pověřen Ing. Richard Konrád.

Podrobné zhodnocení šampionátu přináší článek na jiném místě Zpravodaje.

V neděli, čtvrtý den výstavy, se konal **VII. národní šampionát anglonubijských koz**, kterého se zúčastnilo 6 chovatelů tohoto plemene, předvedeno bylo 23 zvířat (podrobný článek je též jiném místě Zpravodaje).

Na stánku Svazu byl po celou dobu výstavy velmi čilý ruch. Náš stánek navštívili místopředseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Ing. Jan Skopeček, Ph.D., místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Ing. Věra Kovářová, ministr dopravy vlády ČR Mgr. Martin Kupka, náměstek ministra zemědělství Ing. Radek Lanč, starosta města Lysá nad Labem Mgr. Karel Marek a řada dalších významných státních činitelů a milých hostů.

Návštěvníci si mohli zakoupit odborné publikace na téma chovu ovcí a koz, získat řadu propagačních letáků a hlavně

Kolekce hnědých koz Ing. Karla Matouška

odborné rady. Stánek byl zpestřen ochutnávkou a možností zakoupení kozích a ovčích výrobků z farmy manželů Pulíčkových z Pěčína u Jablonce nad Nisou. Na venkovním stánku byla možnost zhlédnout přípravu a také ochutnat naši specialitu – balkánský jehněčí kotlík, který připravila společnost Dveko, a.s. pod odborným dohledem Jana Macků.

Po všechny dny výstavy měli návštěvníci také možnost seznámit se s technikami sprádkání a zpracování ovčí vlny, kterou předváděly členky Klubu zpracovatelů vlny a jiných přírodních materiálů SCHOK pod vedením Vladimíry Křenkové. Děvčata měla také každý den na hlavním podiu výstaviště módní přehlídku, kde s velkou profesionalitou předváděla návštěvníkům své kolekce výrobků z vlny. Jednotlivé předváděné modely vždy velmi vtipně doprovodila komentářem předsedkyně Klubu Vladimíra Křenková. O přehlídku byl každý den velký zájem návštěvníků výstavy a všechna místa byla vždy zaplněná do posledního. Děvčata vždy sklídila po přehlídce velký potlesk.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem chovatelům za pomoc při organizování této výstavy, protože to byla největší výstava ovcí a koz, kterou náš Svaz v letošním roce pořádal. O tom, že se výstava podařila, svědčí fakt, že po celou dobu výstavy byla naše hala stále zaplněná návštěvníky a na našem stánku se vystřídal mnoho zájemců o chov ovcí a koz.

Text: Ing. Richard Konrád

Foto: Michaela Kvisová, Martin Jedlička, Ing. Dominika Sokolová

ELITNÍ NÁKUPNÍ TRH BERANŮ TEXEL

Dne 2. 10. 2025 se konal již čtvrtý šampionát plemenných beranů texel v Lysé nad Labem i přes velmi přísné veterinární podmínky vzhledem k nákaze katarální horečky ovcí. Hodnotilo se zde 22 beranů z 5 chovů.

Ted' představím chovatele, kteří dovezli berany: Ing. Stanislav Javůrek, Ing. Josef Balada, firma Dibaq a.s., Mgr. Jan Kováč a já Lukáš Neugebauer. Hodnocení se ujal Ing. Ladislav Strnad a zapisovatelkou byla Ing. Dominika Sokolová. Jelikož se v loňském roce z důvodu katarální horečky ovcí v západních a středních Čechách tato výstava

Předvedení beranů

nekonala, tak jsme byli rádi, že jsme mohli prožít v Lysé na výstavišti letos pěkný chovatelský den.

Chovatelé klubu texel

Šampioni ENT texel

Vystavené kolekce beranů

Osobně mě potěšilo, a to nejen jako předsedu klubu, že se této výstavy zúčastnil letitý chovatel věrný texelům pan Stanislav Javůrek. Naopak pan Ing. Vladimír Mazanec se kvůli svým zdravotním důvodům nemohl zúčastnit a předvést tak svá zvířata. Bylo by to jistě ještě mnohem zajímavější i napínavější, jak pro chovatele, tak i hodnotitele.

Po klasifikaci beranů měli chovatelé možnost svou volbou vybrat si nejlepší kus ze svého chovu a pokračovat s ním dál do finále, kde se vybíral nejlepší ze zúčastněných beránků za rok 2025 v Lysé nad Labem. Komise rozhodovala ve složení Ing. Ladislav Strnad, Ing. Richard Konrád, Ing. Dominika Sokolová, Ing. Vít Mareš.

Šampionem se stal beran katalogové číslo 20, linie Taxis, 57246/062 z chovu Ing. Josefa Balady z farmy u Letovic. První vicešampion – beran katalogové číslo 17, linie Trebble, 93158/053 z chovu Lukáše Neugebauera ze Žampachu. Druhým vicešampionem se stal beran katalogové číslo 4, linie Tulip, 06534/055 z chovu Ing. Stanislava Javůrka z Černilova.

Jelikož v životě nejsou vždy jen dny veselé, ale i ty smutné, kdy nás někdo opustí, tak mi připadá, že jsem snad i povinen se zmínit o člověku, který byl také členem klubu chovatelů ovcí texel, a tím byl pan David Nosek. Zemřel jen pár dní před touto výstavou, na které jsme podepsali kondolenci jeho rodině. Snad se na nás díval z nebe a je mu již dobře!

Vicešampion Lukáše Neugebauera

Chtěl bych poděkovat chovatelům za účast na šampionátu, předvedení a přípravu na trh. Zároveň patří velký dík za pomoc na výstavě studentům zemědělské školy, kteří jsou pro chovatelství zapálení, skutečně je to baví.

Srdečně Vás také tímto zvu na členskou schůzi Klubu plemene texel, zmiňuji, že mohou přijít i nečlenové, a to opět v sobotu 17. 1. 2026, do restaurace Jangelec u Vysokého Mýta. Kdo by měl zájem se k nám do klubu texel jako člen přidat, je nutné potvrdit účast předsedovi klubu na email: lukas.neugebauer@seznam.cz

Text a foto: Lukáš Neugebauer

■ NEJVĚTŠÍ SHOW ROMANOVSKÝCH OVCÍ NA SVĚTĚ PROBĚHLA OPĚT V ČESKÉ REPUBLICE

V Čechách je zcela zřejmě již naprosto odlišná romanovská ovce, než zde bývala před padesáti lety. Díky cílené práci našich chovatelů vznikla populace nádherných zvířat, která svými užitkovými a morfologickými vlastnostmi nemá jinde ve světě obdoby. Z původních 45 kilogramových matek a 50 kilogramových beranů se cílenou šlechtitelskou prací stala zvířata hmotnostně dvojnásobná, typově vyvážená, která mají ovšem stále vynikající plodnost, ale, narozdíl od původní romanovky, i vynikající přírůstky a zmasilost jehňat. Tyto české romanovské ovce jsou poptávány po celém světě.

Klub chovatelů romanovských ovcí uspořádal dne 4. října 2025 v Lysé nad Labem již X. ročník Národního šampionátu romanovských ovcí. Tato vrcholná akce láká každoročně zájem tuzemských, ale i zahraničních farmářů. Letos nás navštívili příznivci romanovských ovcí ze Srbska, Chorvatska a Německa.

Zahraniční kontakty a exporty jsou již řadu let důležitým hnacím motorem dalšího šlechtění a mnoha dalších pokroků naší populace. Je až neuvěřitelné, že romanovky u nejlepších chovatelů odchovávají v průměru téměř 4 jehňata, každoročně jsou ale odchovávána i četná paterčata, poslední roky i šesterčata. Průměrná 100denní váha je okolo 30 kg (s extrémy dosahujícími i 45 kg) a výška MLD ve 100 dnech je v průměru okolo 25 mm (s extrémy přes 30 mm). To jsou výsledky, které jsme si před dvaceti lety dokázali jen stěží představit. A dnes jsou realitou. V současnosti se chovatelé také více zaměřují na morfologii zvířat, jejich odolnost a produkci dlouhověkost. Nedílnou součástí chovatelského života je vzájemné porovnávání výsledků a zvířat, a především jejich prezentace na výstavách. Z nich ta největší a nejprestižnější je „Národní šampionát romanovských ovcí“.

Sobotní program v Lysé patřil plně Národnímu šampionátu se zadáním titulů Národní šampion, Národní vicešampion a třetí ve všech vystavovaných kategoriích. Hodnocení se ujal Ing. Richard Konrád a kvalita předváděných zvířat byla taková, že svou roli rozhodně neměl jednoduchou.

Romanovský tým

Je zapotřebí vyzdvihnout výborné předvádění zvířat, kterého se ujali studenti SZeŠ a SOŠ Poděbrady. Všichni byli výteční a bez jejich pomoci bychom si naši akci již nedokázali představit. Nejen že zvládli zvířata prezentovat v zootechnickém postoji, ale také zajistili anonymní posuzování.

Dopolední program patřil samiččím kategoriím a začínaly jehnice do 12 měsíců. Této kategorii také někdy říkáme „Miss romanovka“. Téměř dvacet velmi pěkných jehnic, které výborně reprezentovaly růstové schopnosti a ranost plemene, soutěžilo ve třech základních kolech a ve finále. V tomto klání dominovaly jehnice Michaely Kvisové, které obsadily první a třetí místo. Šampionkou se stala proporcčně téměř dokonalá a při předvedení velmi elegantní **Paradise Noemi CZ 8683 956**, vicešampionkou **ProVes Okurka CZ 74062 924**, která vynikala především prostorným hrudníkem, a třetí místo vybojovala **Paradise Vendy CZ 8666 956**.

Pokračovalo hodnocení dospělých bahnic (12 a více měsíců starých). Tato kategorie byla letos nejméně obsazená, nicméně výbornými bahnicemi. Šampionkou se stala plemence velkého rámce, těžšího typu **ProVes Halka (CZ 42778 924)** z chovu pana Ing. Šlejtra před velmi dobře stavěnou roční plemenicí **CZ 73733 921** z chovu pana Miroslava Vjatera. Třetí místo obsadila ovce **CZ 39945 921** z téhož chovu.

Kategorie starších beranů (nad 12 měsíců) byla letos obsazena deseti plemeníky a opět, rozhodování určitě nebylo snadné. Tito dospělí berani byli různého stáří a různé délky vlny, a tak bylo náročné je spravedlivě seřadit. Šampionem se nakonec stal impozantní a nad ostatními doslova vyčnívající, teprve rok a půl starý plemeník linie Rekrut, **Greyhost Theodor CZ 34545053** z chovu Jiřího Šedivého v majetku paní Michaely Kvisové. Beran velkého tělesného rámce a korektního utváření končetin byl dokonalým zástupcem plemene. Druhý se umístil pětiletý beran linie Rebel **CZ 6497035** z chovu pana Denka, v majetku pana Šedivého. Třetí místo obsadil beran pana Miroslava Vjatera linie Remus, **CZ31921 024**.

Vítězem skvěle obsazené a „nejprestižnější“ kategorie mladých beranů do dvanácti měsíců se stal, po náročném rozhodování, za majestátního zvuku Pucciniho Nessum Dormy, výborně stavěný, teprve šestiměsíční beran linie Rosen, **ProVes Herodes CZ 43083024** z chovu Ing. Josefa Šlejtra, vicešampionem se stal jeho pravý bratr, **ProVes Herold CZ43084024** od stejného chovatele. Oba bratři vynikali větším tělesným rámcem, prostornými hrudníky a korektním postojem končetin. Třetí místo obsadil velmi harmonický beran linie Rohan, **Paradise Indigo CZ91868053** z chovu paní Michaely Kvisové.

Celkově se Šampionátu zúčastnilo téměř 60 zástupců plemene romanovské ovce. Přestože letos bylo účastníků méně, než bývá zvykem, ať už z důvodu veterinárních omezení kvůli BTV či důvodů osobních, byla předvedená zvířata vesměs vysoké kvality. Je třeba poděkovat primárně všem zúčastněným chovatelům a jejich rodinám za jejich skvělou týmovou spolupráci při organizaci šampionátu, nejvíce však panu Zychovi, Šedivému a Šlejtrovi, dále SCHOK, který akci výrazně finančně podpořil, ale také dvěma hlavními sponzorům celého šampionátu, kteří přispěli věcnými cenami pro umístěná zvířata – **VKS POHLEDŠTÍ DVOŘÁCI a.s., VOLAC AGRO-BEST s.r.o.** Díky samozřejmě patří i mnoha dalším dílčím sponzorům jak z řad chovatelů, tak různých menších firem.

Zájemcům a příznivcům plemene bychom doporučili sledovat stránky Klubu www.romanovky.eu, kde najdou kontakty na chovatele a kde se včas dozví o dalších akcích.

Za klub chovatelů romanovských ovcí Michaela Kvisová

Foto: Michaela Kvisová, Ondřej Matoušek

Pořadí	Číslo	Linie	Jméno	Majitel
MLADÍ BERANI (5-12 měs.)				
1	43083 024	ROL	ProVes Herodes	Josef Šlejtr
2	43084 024	ROM	ProVes Herold	Josef Šlejtr
3	91 868 053	ROH	Paradise Indigo	Michaela Kvisová
STARŠÍ BERANI (od 12 měs.)				
1	34 545 021	REK	Greyhost Theodor	Jiří Šedivý
2	6497 035	REB		Jiří Šedivý
3	31921 024	REM		Miroslav Vjater
JEHNICE (5-12 měs.)				
1	8683 956	RUS	Paradise Noemi	Michaela Kvisová
2	74062 924	REB	ProVes Okurka	Ing. Josef Šlejtr
3	8666 956	ROH	Paradise Vendy	Michaela Kvisová
PLEMENICE (od 12 měs.)				
1	42 778 924	ROM	ProVes Halka	Ing. Josef Šlejtr
2	73733 921	RAR		Miroslav Vjater
3	39945 921	REB		Miroslav Vjater

Vážení chovatelé romanovek,

chtěl bych vám všem poděkovat za to, že jste nenechali romanovku zmizet ze světa.

Vážím si toho, že jste rozšířili toto překrásné (perspektivní) plemeno po celé Evropě i dále.

Teď již vím, že se podařil můj cíl (moje vize) a že romanovka bude žít na věky :-).

Ještě jednou všem děkuji. Víím, že ta cesta byla někdy náročná.

S pozdravem bývalý prezident R., Jiří Vízner.

Ať žije romanovka!!

Vicešampion starší beran chovatele Jiřího Denka, majitel Jiří Šedivý

Šampion mladý beran - ProVes Herodes Ing. Josefa Šlejtra

Šampion starší beran - Greyhost Theodor Jiřího Šedivého

3. místo starší beran Miroslava Vjatera

Tři nejlepší jehnice z chovu Michaely Kvisové a Ing. Josefa Šlejtra

Tři nejlepší berani kat. mladý beran z chovu Ing. Josefa Šlejtra a Michaely Kvisové

Šampionka jehnice Paradise Noemi Michaely Kvisové

Vícešampionka jehnice ProVes Okurka Ing. Josefa Šlejtra

Šampionka plemence ProVes Halka Ing. Josefa Šlejtra

Vicešampionka plemene Miroslava Vjatera

7. NÁRODNÍ VÝSTAVA ANGLONUBIJSKÝCH KOZ V LYSÉ NAD LABEM, 5. ŘÍJNA 2025

V neděli 5. října 2025 se v Lysé nad Labem konala 7. národní výstava anglonubijských koz, pořádaná pod záštitou Svazu chovatelů ovcí a koz, jejíž součástí je i národní šampionát.

Skvělé předvedení zvířat

Anglonubijská koza zaujme nejen svým majestátním a energickým postojem, ale i výraznými tělesnými znaky. Má dlouhé svěšené uši, ale ne každá koza ušatá je však anglonubijská. Po celém světě existuje mnoho různých plemen

koz ušatých. Jsou běžné na Blízkém východě, v Indii, Africe a Jižní Americe. Toto plemeno je křížencem tří orientálních plemen koz ušatých, za což vděčíme Angličanům. Předkové anglonubijského plemene koz byli na Blízkém východě chováni po tisíce let, především pro mléko a maso, a byli nepostradatelnou součástí domácnosti. Protože kozy byly chovány v malých stádech, pod pečlivým dohledem pastýřů, vytvořilo se mezi lidmi a kozami úzké pouto. V důsledku toho si tyto kozy vyvinuly láskyplnou a jemnou povahu, která je stále přítomna v dnešním anglonubijském plemeni. Samice váží 80–100 kg, samci až 150 kg. Významná je i mléčná užitkovost s vysokým obsahem tuku a bílkovin, zanedbatelná není ani jejich vysoká plodnost.

Výstavu slavnostně zahájil Ing. Richard Konrád, po kterém se ujala slova hodnotící komise v již tradičním složení Ing. Ladislav Strnad, Ing. Věra Mátlová a Mgr. Ján Kováč. Porota měla nelehký úkol, z 21 zúčastněných zvířat musela vybrat šest vítězů. Všechna vystavovaná zvířata byla již na první pohled ve skvělé kondici. Kozy a kozlové byli rozděleni do šesti kategorií podle věku a pohlaví, od kůzlátek po dospělé kozy. Vítězové obdrželi kromě pohárů i sponzorské dary od firem Festada, ADW a Tekro.

Výstavou provázely Naďa Kroupová a Marie Králíková.

Výsledky národního šampionátu:

ABO baby (do 5 měsíců)	
1. místo	kozička Orphelin
A1 dorost (od 5 do 12 měsíců) - kozy	
1. místo	Elvíra z Modletic
2. místo	Zumba z Evženova
A1 dorost (od 5 do 12 měsíců) - kozli	
1. místo	Oggy z Modletic
A2 mladí (1-2 roky) - kozy	
1. místo	Anabelka z Modletic
2. místo	Zuzi z Evženova
A2 mladí (1-2 roky) - kozli	
1. místo	Jorgos z Modletic
A3 dospělí	
1. místo	Naděje z Evženova
2. místo	Angelka z Modletic

ABO baby - šampionka kozička Orphelin

A1 dorost - šampionka Elvíra z Modletic

A1 dorost - šampion Oggy z Modletic

A1 dorost kozy - res. šampion Zumba z Evženova

A2 mladí - šampionka Anabelka z Modletic

A2 mladí - šampion Jorgos z Modletic

A2 mladí - res. šampionka Zuzi z Evženova

Kromě pohárů dostali vítězové také sponzorské dary od firem Tekro, ADW a Festada

Celý den proběhl v přátelském a pohodovém duchu. Velké poděkování patří všem chovatelům, kteří letos i přes přísná veterinární opatření přivezli svá zvířata,

A3 dospělí - šampionka Naděje z Evženova, res. šampionka Angelka z Modletic

dále fanouškům za podporu vystavujících, a také Marušce Králíkové za zajištění sponzorských darů, panu Neuwirthovi za vytvoření nového roll-upu a jeho dceři Zuzance za nádherné fotografie zachycující průběh celé akce.

Byl to den plný krásných zvířat, milých lidí a skvělé atmosféry. Těšíme se na příští ročník a na další setkání chovatelů anglonubijských koz.

Text: Naďa Kroupová
Předseda klubu AN koz
Foto: Zuzana Neuwirthová

2.-5. 10. 2025 - PODZIMNÍ ZEMĚDĚLEC LYSÁ AND LABEM

Ani na letošním ročníku výstavy Náš chov v Lysé nad Labem nechyběl Klub zpracovatelů vlny a jiných přírodních materiálů s oblíbeným doprovodným programem.

Po celý den probíhala živá prezentace zpracování vlny ať už spřádáním na kolovratu, nebo plstěním mokrou i suchou metodou. Návštěvníci si mohli prohlédnout a osahat výrobky pletené, háčkové, tkané i plstěné z vlny, mohéru, angory, alpaky i dalších zajímavých vláken.

Vyvrcholením každého dne pak byla v hlavním sále módní přehlídka šesti členek Klubu.

■ Vladka Křenková představila své jedinečné pletené svetry z vlny ovcí z českých pastvin.

■ Jana Suchá ukázala, jak slušivé a elegantní doplňky se dají vytvořit na tkalcovském stavu z různých přírodních vláken.

■ Hana Plšková předvedla mohérové kousky ze srsti svých angorských koz.

■ Kateřina Vodrážková představila hravé doplňky plstěné mokrou metodou.

■ Eva Uxová dovezla pletené a háčkové kousky, které ručně zpracovává od stříhání ovce až po konečný výrobek.

■ Eva Vobrová se podělila o své umění předení neobvyklých přízí a jejich zpracování do pletených a háčkových doplňků.

Věříme, že jsme návštěvníky obohatili spoustou zajímavostí ze života ovcí a možností zpracování jejich vlny na kvalitní a funkční výrobky.

Text a foto: Kateřina Vodrážková

Módní přehlídky měly velký úspěch

POZDRAV Z VENDRYNĚ

V podhůří Těšínských Beskyd v krásné obci Vendryně jsme v sobotu 11. 10. 2025 pořádali nákupní trh beranů a kozlů. Však všichni víte, kolik dá práce a plánování takový trh připravit. Letos tomu nebylo jinak, a protože někteří ze skalních pomocníků byli indisponovaní nebo nemohli přijít vůbec, stala se nemilá věc. Zapomněli jsme poslat objednávku na dobré počasí. Pršelo fest, co Vám budu vykládat. Vy, co jste tam byli, jste mokří ještě teď a vy, co jste tam nebyli, jste mokli jinde.

Areál konání trhu v dešti

Kozlíků bylo předvedeno 9 a šampionem trhu se stal burský kozel pana Radima Maliny z Hošťálkové u Vsetína. Ti Valaši sú strašně šikovní chlapi. Moc blahopřejeme!

Beranů bylo předvedeno 51. Krasavci plemen clun forest, suffolk, ouessantská ovce, oxford down, texel, valaška původní a romney.

Komise vybrala z velké konkurence krásného ouessantského beránka z chovu EKO TERA Grohmanová. Blahopřejeme k šampionu trhu!

Moc děkujeme za organizaci celé akce zkušenému týmu paní Daniele Dzikové, 2. místopředsedovi SCHOK ing. Romanovi Cieslarovi, Helence a Víťovi Tomisovým, Ladě a Petovi Teichmannovým, Michalu Staszowskému, Stázce a Vojtovi Říhovým, kteří fungovali jak dobře namazané voděodolné švýcarské hodinky.

Velmi děkujeme za objektivní a věcné hodnocení ing. Dominice Sokolové a ing. Michalu Milerskému. Za působivé snímky Staníkovi Seibertovi a všem ostatním starostlivým pomocníkům, kteří pomáhali s hladkým průběhem akce.

A také děkujeme za návštěvu a kontrolu České plemennářské inspekci.

Za SCHOK MSK Mgr. Andrea Jakešová
foto: Stanislav Seibert

Hodnotitelé dr. Milerski a Danko Dziková

Bílí kozlíci Martina Válka

Vážení

Burský kozel Radima Mrliny

Oxford down Daniely Dzikové

Romney z Farmy pod Radhoštěm

Quessantští berani

Šampion burský kozel Radima Mrliny

Šampion ouessantský beran z chovu Eko Tera

Výběr šampiona trhu

Výrobky z vlny z dílny Lady Teichmannové

TEXTILNÍ ŘEMESLA A OVČÍ VLNA NA TOULCOVĚ DVOŘE 2025

Ovčí vlna je jedním z nejcennějších přírodních vláken, které nám lidem příroda dala k dispozici. Přesto je aktuální situace okolo zpracování lokální ovčí vlny komplikovaná – evropská ovčí vlákna jsou obecně pod vysokým konkurenčním tlakem, a, vzhledem k jejich specifickému charakteru, je velice obtížné udržet je ve zpracovatelských řetězcích textilního průmyslu. Mohlo by se zdát, že ruční zpracování ovčí vlny nemůže, vzhledem ke své malé kapacitě, tento problém pomoci nijak zásadně ovlivnit. Opak je však pravdou!!!

Rozrůstající se celosvětové hnutí ručních zpracovatelek, rozuměj přádel, pletárek a tkadlen, mělo a má zásadní vliv na renesanci ovčí vlny v odívání a bytovém textilu, protože má schopnost kvalitou a originalitou svých výrobků udržovat ovčí vlnu (ale také kozí mohér, srst z angorských králíků či alpák nebo len či kopřivu) na výsluní pozornosti. Zapomeňte na stařenku v kroji se staříčkým kolovrátkem! Moderní přádelny samozřejmě skvěle ovládají všechna starobylá textilní řemesla, ale jsou obvykle označovány jako Fiber Artists – umělkyně vláken, protože jejich tvorba řemesla daleko přesahuje do oblasti módy, designu a umění.

Už počtvrté se o tom měli návštěvníci Toulcova dvora možnost, doslova na vlastní kůži, přesvědčit během třetího letošního říjnového pátku, soboty a neděle, nabitých vším, co se ovčí, ovčí vlny a jejího zpracování týká. Letos jsme začali už v pátek dvěma odbornými přednáškami Romana Cieślara a manželů Křenkových (všichni ze Svazu chovatelů ovčí a koz z.s.) na téma chovu ovčí v ČR s cílem produkce kvalitní ovčí vlny a jak správně vybrat a připravit ovčí rouno pro ruční textilní zpracování a zpracování v mini přádelně. Páteční odpoledne pak bylo naplněno praktickými workshopy věnovanými přípravě vláken pro předení, možnostem moderního předení a tkaní a mokrého plstění české ovčí vlny. Hojná účast na dopoledním i odpoledním programu potvrdila, že zájem o zpracování ovčí vlny a hlad po informacích mají rozhodně rostoucí tendenci.

Sobota a neděle se pak již tradičně nesly ve znamení osvěty a řemeslného trhu. Na nádvoří se stříhaly ovečky, návštěvníci se, díky Richardu Konrádovi ze SCHOK, mohli dozvědět důležitá fakta o české ovčí vlně, voněl ovčácký kotlík a vrcholem obou dnů byla módní přehlídka pod záštitou Klubu zpracovatelů vlny a jiných přírodních materiálů při SCHOK. Ve stájích pak čtyřicátka prvozpracovatelek ovčí

vlny a textilních řemeslnic a tvůrkyň představila nekonečné možnosti zpracování ovčí vlny a svými výtvary, a zejména nadšením inspirovala všechny příchozí k tomu, aby ovčí vlnu také vpustili do svého života a vyrobili si z ní něco krásného na sebe či do svého domova. V sobotu úderem desáté vtrhli první z cca 2500 návštěvníků celého víkendu dovnitř jako vlna, a, než jsme se nadáli, bylo nedělní odpoledne a byl čas balit.

Děk za zajištění celého programu na nádvoří patří skvěle sešranému týmu Richarda Konráda, Jiřího Humla, Honzy Macků a manželů Křenkových!

A vy si můžete zapsat, že příští rok, 16.-18. 10. 2026, se opět setkáme v Toulcově dvoře!!!

Za celý organizační tým se na vás těší Eva Vobrová, Textilní řemesla z.s., www.textilniremesla.cz

Foto: @emafotografka, Ing. Jiří Huml

Slavnostní zahájení - Ing. Richard Konrád, Ing. Roman Cieslar,
Mgr. Eva Vobrová, Vladka Křenková

Greenwool - vlna jako hnojivo

Kolovrátky v akci

Módní přehlídka v podání Klubu zpracovatelů vlny a jiných přírodních materiálů

Ukázka stříže ovce - Roman Křenek

ELITNÍ NÁKUPNÍ TRH BERANŮ PLEMENE ROMNEY VRBĚTICE

Poslední pátek v měsíci říjnu se konal ENT plemene romney ve Vrběticích na farmě paní Ing. Simony Šeligové. Tento trh se těší hojnému zájmu chovatelů plemene romney, jelikož se zde koná také klubová schůze. Do nákupního trhu bylo přihlášeno 59 beranů. Nutno podotknout, že předvedení berani pochází z velkých chovů, kde se počet bahnic pohybuje od 100–500 ks bahnic. Spočítaná RPH beranů má právě na takto velkých chovech patřičnou vypovídající hodnotu.

Hodnotitelem trhu byl stejně jako loni dr. Michal Milerski. Samotný průběh trhu byl pod dohledem ČPI. Dámy z plemennářské inspekce nám byly nápomocny při vážení a kontrole evidence všech předvedených zvířat. Úvodního slova před zahájením bonitace se ujal pan Ing. Pavel Šeliga. Poté následovala samotná klasifikace. Nakonec bylo uchovněno 47 beranů (15 ER, 17 EA, 14 EB, 1 IA). Dva berani byli vyřazeni a zbylí byli nepředvedeni. Dr. Milerski vyzdvihl vyrovnanost zvířat v rámci jednotlivých chovů. Součástí ENT bylo také vybrat nejlepší 3 berany, pro které bylo připraveno ocenění. Výběrovou komisi

linie ROVER z chovu paní Šeligové a třetí místo získal beran linie CLAYMOOR1 z chovu pana Radka Langerá.

Pro chovatele a jiné návštěvníky bylo připraveno občerstvení, jak jinak než z jehněčího masa. V rámci této akce byla také klubová schůze chovatelů plemene romney. Řešila se tradiční témata, a to především odbyt jehňat a dovoz nové krve z Anglie.

Tento trh je typický pohodovou atmosférou a vstřícností všech, kteří se na organizaci trhu podílejí.

Text: Ing. Tomáš Janoš, Ph.D.

foto: Ing. Simona Šeligová

Hodnotitel dr. Michal Milerski

(Milerski, Janoš) doplnil předseda VRPKO pan Mgr. Daďourek. Po krátké diskuzi byl šampionem ENT jednohlasně vybrán beran z farmy ZakFarm linie OKARURU. Beran vynikal svou délkou a celkovou harmonickou stavbou těla. Nutno poznamenat, že se beran narodil „omylem“, protože ještě před tvorbou harému si stihl jeden beran odskočit za bahnicemi a nakrýt je. Nakonec se tento zálet vyplatil, i když bylo bahnění s měsíčním předstihem, než bylo plánováno. Druhé místo získal beran

Komise ve složení Ing. Tomáš Janoš, dr. Michal Milerski, Mgr. Milan Daďourek (zleva)

Tři nejlepší berani z chovu spol. Zakfarm, Ing. Šeligové a Radka Langerá

NÁKUPNÍ TRH PLEMENNÝCH BERANŮ A KOZLŮ NA BLUDIČCE (5. 11. 2025)

Chovatelé se začali na místo konání trhu, který je často označován za největší nákupní trh plemenných beranů a kozlů v ČR na nejmenším provinčním dvorku, sjíždět něco málo po osmé hodině ranní, i když počátek byl stanoven na hodinu desátou. Navést zvířata, složit a logisticky opustit prostor malého hospodářství se za ta léta naučili téměř všichni, a tak přejímka budoucích plemeníků probíhala hladce a bez větších zádrhelů. V tomto ohledu musím ocenit řidičské dovednosti každého, jenž na trh přivezl beránky a kozlíky, a to nejen při návozu, ale i následném parkování. Je to vždy zážitek vše pozorovat a vidět tu souhru nejen mezi příjíždějícími chovateli a organizátory z řad „Svazu“, ale také „týmem domácích“, jenž má na starost zajištění zázemí pro návštěvníky. Příprava na trh je několikadenní a v tomto ohledu není radno nic podcenit, a tak nechyběly domácí koláčky, čaj, kafe, grilované klobásky a jehněčí guláš, na zahřátí pak desetiletá slivovička ze zásob zdejšího hospodáře. Jednoduchá nabídka, jež umocňuje milá setkání na sklonku chovatelské sezóny.

Hostitelka paní Gabriela Žitníková

Návštěvnost je vždy hojná a ne jinak tomu bylo také letos. Nechyběli významní chovatelé ze Slovenska, pro něž speciálně vlála na jejich počest vedle vlajky české vlajka slovenská. Výčet tradičního, co se již stalo jakýmsi nepsaným pravidlem, doplňme na závěr ještě o několik zajímavých momentů... Prvním z nich byla přítomnost plemenářské inspekce, která byla na tomto nákupní trhu vůbec poprvé. Zástupci této státní instituce bedlivě pozorovali postupy hodnocení plemenných zvířat od vážení až po samotné předvedení zvířete před hodnotitelem. Pro jiné trhy nezvyklé bylo jistě rovněž hodnocení zvířat ve dvou kategoriích, jež probíhalo souběžně. Po pravé straně byli předváděni zástupci plemene valašská ovce a po levé straně beraní plemen ostatních. Mimo to byli předvedeni také dva kozlíci. V kategorii „valašáků“ si pohárek vítěze odnesl pan Zdeněk Rybníkář z Dolní Bečvy, v kategorii „ostatních plemen“ pak chovatelka Daniela Dziková z Orlové-Lutyně ze svého berana plemen oxford down.

Děkuji tímto všem, jež se podíleli na organizaci akce ať již viditelně, nebo skrytě. Osobně vnímám, že každý si tento den odnesl to, co bylo třeba. A co to bylo v mém případě? Prostá radost, že můžu být toho součástí...

Gabriela Žitníková

foto: Stanislav Seibert, Gabriela Žitníková

Délka vlny valašského berana

Valašky na Bludičce

Beraní lacaune Jiřího Prokeše

Novi Sad v Srbsku

Do Srbska jsme exportovali z České republiky stovky a stovky jehnic a plemenných beranů...

V posledních letech lze naše importované romanovky pravidelně vidět na výstavě v Novim Sadu, kde je hrdě vystavuje mimo oficiální hodnocenou soutěž tamní skvělý chovatel, pan Trifunović.

Potíží Srbska je nejednotnost a věčná rozhádanost tamních chovatelů, kteří se místo na chov často zaměřují na vzájemné půtky...

Srbsko, Novi Sad, setkání chovatelů romanovek - Srbsko-Česko-Bosna

Srbsko, Novi Sad, české romanovky na výstavě

Přínos pro balkánské chovy

Co konkrétně balkánští chovatelé oceňují?

■ Skvělý šlechtitelský program romanovské ovce vytvořený Klubem chovatelů romanovských ovcí v ČR. Romanovka je asi jediné plemeno ovcí v ČR, které za poslední roky díky cílevědomé práci chovatelů vykazuje zřetelný dlouhodobý šlechtitelský pokrok, který je opravdu viditelný. *(staří ovčáci si jistě vzpomenou na 40kilogramové drobné romanovské matky a berany před čtvrt stoletím. Při pohledu na nynější zvířata, která této hmotnosti často dosahují již ve 100 dnech věku, je pokrok viditelný i pro laika).*

- Dostupnost vynikajících zvířat s plnými rodokmeny
- Odbornou podporu při výstavách, pomoc s adaptací na místní podmínky
- Posílení renomé romanovské ovce jako plemene vhodného pro regionální chov – v Chorvatsku a Srbsku se dokonce povedla již založit plemenná kniha a plemeno je sledované oficiálními institucemi.

Výsledkem této letité spolupráce je viditelný posun – V Chorvatsku, Bosně a Hercegovině i v Srbsku se romanovské ovce objevují častěji a častěji, zapojují se do výstav a vznikají plemenné knihy. Řada chovatelů v Chorvatsku, Bosně i Srbsku dnes inzeruje svá zvířata jako „import z České republiky“ jako značku kvality.

Výhledy a výzvy

Samozřejmě, v každé z těchto zemí jsou odlišnosti v regulacích, chovatelských tradicích i ekonomických možnostech. Ale právě díky tomu, že za sebou máme výborné výsledky v Česku, můžeme pomoci i balkánským farmám dosáhnout vyšší konkurenceschopnosti a pokroku, což v chovu romanovek znamená lepší přírůstky, plodnost a odchov zdravých jehňat.

Shrnu to do jedné věty, která vystihuje význam nejen této letité spolupráce, ale obecně přínos chovatelů romanovských ovcí v České republice pro romanovský chov nejen na Balkáně, ale již prakticky po celém světě, zní asi takto: **„Přinesli jsme pokrok, selekci a s tím spojenou šlechtitelskou práci a tím přeměnili malou ruskou ovci na vysokoprodukční plemeno, žádané po celém světě.“**

Romanovská ovce už není vysmívanou popelkou, ale reálnou volbou pro seriózní chovatele, kteří mají zájem o vysokou produkci kvalitních jehňat. Ruku na srdce, které jiné plemeno ovcí Vám dokáže odchovat již zmiňovaných téměř 120 kg jehňat ve 100 dnech věku na jednu bahnici?

Michaela Kvisová

MELICHARŮV STATEK – VŘESOVKY Z VESCE

Náš rodinný statek se nachází v podhorské oblasti Podještědí, v malé osadě Vesec mezi Hodkovicemi nad Mohelkou a Českým Dubem. Naše rodina zde hospodář již několik staletí, a i když bylo soukromé hospodaření v padesátých letech minulého století přerušeno kolektivizací, zůstala se zemědělstvím úzce spjatá. Ke statku patří 20 ha trvalých travních porostů a orné půdy, z nichž v současné době obhospodařujeme 12 ha travních porostů. Ornou půdu pronajímáme místnímu zemědělskému podniku.

Naši předci se věnovali především chovu skotu, ale v menší míře chovali též ovce. Ty využívali zejména pro spásání špatně přístupných svažitých travních porostů. A právě údržba těchto problematických ploch byla prvotním impulzem k obnovení chovu ovcí na našem hospodářství.

Protože naše generaci již ovce na hospodářství nezažila a neměla tedy s jejich chovem žádnou zkušenost, hledali jsme plemeno vhodné pro začátečníky, schopné prosperovat i na chudších a mnohdy značně strmých pastvinách

a celkově odolné. Volba nakonec padla na plemeno šedá ovce vřesová, které nás oslovilo svou nenáročností, kvalitou masa a v neposlední řadě i svým impozantním zjevem. S odstupem času musím říct, že jsme vybrali dobře a ovce vřesová nás v žádném ohledu nezklamala.

První chovnou skupinu, složenou z jedné starší bahnice, dvou jehnic a plemenného berana linie Varadero, jsme si přivezli na podzim roku 2011 z chovu paní Lenky Benešové z Brocna. K této skupině časem přibýlo několik bahnic a beran linie Vrkoč od pana Jiřího Mačka z Velkého Valtýnova, který chov ovcí vřesových rušil. Původní záměr mít pouze malé stádečko pro údržbu špatně přístupných travnatých ploch tak přerostl ve vážný zájem a chov ovcí se stal podstatnou součástí našeho života. Stádo plemenných bahnic šedé ovce vřesové se na našem hospodářství již několik let pohybuje mezi 12 a 15 kusy. V chovu doposud působili plemeníci linií Varadero, Vrkoč a Verbíř.

Od roku 2013 je naše stádo zapojeno do KU a pod vedením plemennáře pana Ing. Milana Dvořáka jsme začali odchovávat plemenná zvířata. Jehnice z našeho chovu částečně prodáváme dalším zájemcům o toto plemeno, částečně používáme pro obnovu vlastního stáda.

V roce 2018 jsme se poprvé zúčastnili Svatováclavského nákupního trhu beranů v Pěnčíně, kterého se od té doby zúčastňujeme pravidelně. Každý rok tak bonitujeme 2 až 3 berany, kteří nejčastěji dosahují výsledných tříd EA a EB. Letos jsme se však bohužel kvůli nákazové situaci KHO zúčastnit nemohli. Tři berani linie Verbíř, přichystaní na tento NT, byli proto bonitováni ve stáji panem Ing. Richardem Konrádem, kterému za to patří veliký dík.

Šedá ovce vřesová nás chytla za srdce, obohatila náš život v mnoha směrech a díky ní jsme poznali mnoho zajímavých lidí a přátel z řad ovčáků ze všech koutů republiky.

Milan Melichar

Vážení čtenáři,
na chovatelské konferenci v Koutech 7.–8. 11. 2025 zazněla přednáška MVDr. Zdenky Bezděkové na téma parazitóz.
V níže uvedeném textu najdete její shrnutí.

redakce SCHOK z.s.

PARAZITÓZY OVCÍ A KOZ – JAK NA TASEMNICE?

Parazit: chovatelská noční můra, se kterou se neustále potýkáme. U přežvýkavců, především u pastevně chovaných jedinců, patří tato problematika mezi nejvíce diskutovaná témata, což má svůj důvod: rezistence narůstají a přístup k prevenci a léčbě parazitóz se postupně mění.

V současnosti se u ovcí a koz nejvíce řeší gastrointestinální parazité – *Haemonchus contortus*, *Trichostrongylus axei*, *Nematodirus* spp., *Moniezia* spp. a kokcidie *Eimeria* spp., dále pak parazité postihující játra a plíce. Neuvážlivé a časté aplikace antiparazitik bez předešlých koprologických vyšetření vedou ke vzniku rezistence.

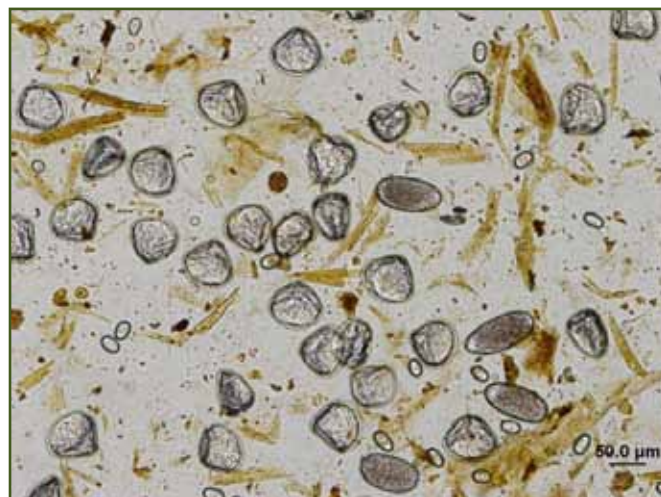
Terapie parazitóz je (nebo by měla být) v dnešní době založena na koprologickém vyšetření trusu, na jehož základě veterinář rozhodne o případném použití vhodného antiparazitika. Rozhodujícím kritériem je intenzita infekce a druhové složení parazitů. Cílem terapie není úplná eliminace parazitů z organismu. Nízká intenzita infekce v organismu stimuluje imunitní reakce a hostitel se tak stává odolný. Je to jedna z možností, jak můžeme bojovat s rezistencí na antiparazitika.

Co se tasemnic týče, jde o narůstající problém a v letošním roce se jim bohužel velmi dařilo. V České republice se vyskytuje druh *Moniezia expansa* a *Moniezia benedeni*. *Moniezia* spp. může dosahovat 1–4 m délky a zralé články tasemnic jsou zcela vyplněny vajíčky, která s trusem odchází do vnějšího prostředí. Diagnostika monieziózy je poměrně snadná, buď vidíme články tasemnice na trusu (Obr. 1) nebo

Obr. č. 1 Nález článků tasemnice v trusu ovce

provedeme koprologické vyšetření, kde nacházíme typická vajíčka víceúhelníkovitého tvaru (Obr. 2).

Obr. č. 2 Velmi silná intenzita infekce vajíčky *Moniezia* spp. ve flotaci

Moniezia spp. se řadí mezi biohelminty a má nepřímý vývoj, který probíhá přes půdní roztoče z čeledi *Oribatidae*. Tito roztoči vylézají na traviny, kde je hostitel snadno spase a v tenkém střevě dojde k uvolnění a dovyvinutí do dospělé tasemnice. Důležitá je tzv. prepatentní perioda, což je časový interval od počátku parazitární infekce do prvních klinicky zjištěných stádií v trusu. U tasemnice tato perioda trvá 30–52 dní.

Tasemnice je patogenní především pro mláďata ovcí a koz. V tenkém střevě mechanicky dráždí a značně odčerpává živiny z hostitele. Dále poškozuje nervovou a oběhovou soustavu svými toxickými metabolity. Klinické příznaky jsou různé silné intenzity, velmi záleží na imunitní vybavenosti hostitele, výživném stavu a působení stresu. Nejčastěji vidíme enteritidy, nechutenství, hubnutí až kachexie, kašovitě nebo profúzní průjmy. Často se setkáváme spíše se sekundárním důsledkem invaze, jako je výrazný pokles užitkovosti, ať už z hlediska dojivosti či nízkých přírůstků u mláďat. Velkým rizikem monieziózy je porušení střevní bariéry a následný rozvoj sekundární bakteriální infekce, především enterotoxémie. Enterotoxémie je další z onemocnění, které může být pro chovatele ovcí a koz likvidační.

Z hlediska terapie lze využít přípravky s účinnou látkou fenbendazol, albendazol nebo praziquantel. Na zmíněné benzimidazoly je v České republice velmi častá rezistence z důvodu dlouholetého používání. Proto je aplikace praziquantelu dobrým řešením při tlumení monieziózy u přežvýkavců. Velmi důležitá je rovněž délka ochranná lhůta: pokud je chovatel nucen řešit výskyt parazitů okamžitě, je pro něj zásadní otázkou, zda může daný léčivý přípravek použít i v případě, kdy produkuje mléko a maso pro lidský konzum. Na českém trhu je v současné době registrovaný pro ovce

pouze jeden perorální přípravek s obsahem praziquantelu, který má u ovcí nulovou ochrannou lhůtu jak na maso, tak na mléko. V případě použití přípravku u koz („off-label“) se uplatňuje, dle legislativy EU, ochranná lhůta 1 den. Při výběru antiparazitika je třeba také zohlednit možnost jeho použití i v době březosti a laktace (u zvířat, jejichž mléko je určeno pro lidský konzum).

Při výskytu parazitóz by měla být vždy prováděna preventivní opatření v průběhu celého roku. Jde zejména o dobře

nastavený management zoohygieny, používání vhodných dezinfekčních přípravků ve stájích a v prostorách, kde se napadená zvířata nacházela, udržování pastvin apod. Nedílnou součástí zůstává již zmíněné koprologické vyšetření. Udržování celkově dobrého zdravotního stavu zvířat (kontrola dalších infekčních i neinfekčních onemocnění), a především adekvátní výživný stav jsou rovněž klíčové pro udržení zdraví celého chovu.

Text a foto: MVDr. Zdenka Bezděková, Ph.D.

OVIVERM

perorální suspenze k léčbě
tasemnice *Moniezia* spp.

OVIVERM
25 mg/ml
perorální suspenze
pro ovce
1 x 950 ml

**LZE PODAT
TAKÉ
V BŘEZOSTI**

**BEZ
OCHRANNÝCH
LHŮT**

bioveta

Bioveta, a. s.
Komenského 212/12
Ivanovice na Hané

PRO SPRÁVNÝ MANAGEMENT CHOVU

KETÓZA BAHNIC A NEUROLOGICKÁ ONEMOCNĚNÍ JEHŇAT

Období březosti a bahnění představuje klíčovou fázi reprodukčního cyklu ovcí, charakterizovanou výraznými metabolickými a fyziologickými změnami. Tyto změny významně ovlivňují metabolickou zátěž bahnic a zvyšují riziko vzniku patologických stavů. Nedostatečný příjem živin, nevyvážená krmná dávka nebo působení stresových faktorů mohou vést k rozvoji metabolických poruch, z nichž nejvýznamnější je toxémie březích bahnic (ketóza), často provázená zvýšenou mortalitou bahnic a sníženou životaschopností novorozených jehňat.

Neurologická onemocnění novorozených jehňat představují další skupinu patologických stavů, zahrnující infekční,

metabolické, genetické a mechanické vlivy. Obě problematiky jsou vzájemně propojené a jejich výskyt podtrhuje význam komplexního přístupu k výživě, reprodukčnímu managementu a zdravotní prevenci v chovech ovcí. Níže uvedené přehledy čerpají z odborných článků britských autorů publikovaných v časopise Sheep Farmer, které byly doplněny s ohledem na specifika chovu ovcí v České republice.

Na závěr už zbývá jen popřát chovatelům, aby jejich úsilí bylo odměněno zdravými a životaschopnými jehňaty a aby jejich stáda prospívala ve zdraví a dobré kondici.

Ing. Anna Poborská, Ph.D.

POROZUMĚNÍ KETÓZE BAHNIC (TZV. CHOROBY DVOJČAT) A JEJÍ PREVENCE V CHOVECH OVCÍ

Autor: Sam Ecroyd, Tyndale Farm Veterinary Practice

S blížícím se obdobím bahnění se u chovatelů i veterinárních lékařů opět dostává do popředí chronicky známý problém – toxémie bahnic (ketóza), v zahraničí známá také jako tzv. choroba dvojčat (twin lamb disease). Toto metabolické onemocnění je dobře známé každému, kdo se zabývá péčí o březí ovce, zejména o ovce s vyšším počtem plodů.

Klinické příznaky

Počáteční projevy onemocnění mohou být nenápadné – bahnice se začíná izolovat od stáda, zůstává pozadu a postupně dochází ke snížení příjmu krmiva. Bez včasného zásahu dochází k rychlému zhoršení stavu: pohyb zvířete je nejistý a nekoordinovaný, může oslepnout a nakonec ulehá, následuje stav bezvědomí a ovce hyne v důsledku selhání metabolismu.

Metabolické příčiny onemocnění

V poslední třetině březosti čelí bahnice značné metabolické zátěži, protože nejintenzivnější růst plodů, představující asi 70 % jejich celkového vývoje, nastává v posledních osmi týdnech gravidity. Rostoucí plody vyžadují velké množství glukózy, kterou musí bahnice pokrýt z přijatého krmiva. Současně se však s rostoucí dělohou zmenšuje kapacita dutiny břišní a dochází ke kompresi (stlačení) bachoru, což omezuje příjem krmiva.

Nedostatečný příjem energie vede k mobilizaci tukových zásob. Při rozkladu tuku vznikají kromě glukózy také ketolátky (aceton, acetoacetát, β -hydroxybutyrát). Ty mohou být částečným zdrojem energie pro většinu tkání, avšak mozková tkáň je nedokáže efektivně využívat. Při poklesu hladiny glukózy a zvýšení koncentrace ketolátek dochází k hypoglykémii, což vede k poruchám nervové činnosti projevujícím se apatií, nekoordinovaností pohybů, slepotou a kómatem.

Hypokalcemie a její souvislost

Současně s nedostatkem energie bývá častým doprovodným faktorem také hypokalcemie (nedostatek vápníku). Dochází k ní v důsledku zvýšených nároků na Ca pro růst plodů a tvorbu mleziva, přičemž snížený příjem krmiva tento stav ještě zhoršuje. Nedostatek vápníku dále tlumí glukoneogenezi v játrech, a tím prohlubuje energetický deficit.

Ilustrační foto: Vítězslav Tomis

Klinické projevy hypokalcemie mohou být velmi podobné jako u ketózy, což komplikuje diagnostiku bez laboratorního vyšetření. Ve většině případů se oba stavy kombinují.

Současné studie prokázaly, že bahnice trpící toxémií vykazují zvýšené hladiny zánětlivých markerů v krvi, což naznačuje přítomnost systémového zánětu, který dále zhoršuje schopnost produkce glukózy a zvyšuje mortalitu. Použití nesteroidních antiflogistik (NSAID) (léky tlumící zánět a bolest) v kombinaci s energetickou terapií může zvýšit míru přežití až o 50 %.

Terapie

Léčba graviditní toxémie je zaměřena na nápravu tří hlavních poruch: energetického deficitu, deficitu vápníku a zánětu

1. Doplnění energie

Glukózu lze účinně doplnit pouze intravenózně (tzv. do žíly), protože orálně podaná glukóza je v bacheru rychle využita mikrobiální populací. Perorálně se proto podávají prekursor glukózy – propionát, glycerol nebo propylenglykol. Tyto látky nejsou bacherovou mikroflórou využívány, ale játra je efektivně přeměňují na glukózu.

2. Doplnění vápníku

Vápník se aplikuje intravenózně nebo subkutánně (do podkožní tkáně) ve formě boroglukonátu vápenatého. Pro dlouhodobější účinek lze použít perorální doplňky Ca, které jsou pro chovatele praktičtější při hromadné léčbě.

3. Potlačení zánětu

Nesteroidní antiflogistika (např. flunixin, meloxikam, ketoprofen) pomáhají redukovat zánět, zlepšují využití glukózy a celkovou pohodu bahnice. Jejich použití se doporučuje u všech případů ketózy bahnic.

Prevence

Nejúčinnější je prevence, spočívající v optimální výživě a kondici bahnic před zapuštěním a během celé gravidity. Klíčové tedy je:

- udržovat bahnice ve střední až dobré kondici (BCS 2,5-3,0),

- provádět ultrazvukovou diagnostiku březosti, která umožní rozdělení bahnic podle počtu plodů a cílené krmení,
- zvyšovat energetickou hodnotu krmné dávky v poslední třetině březosti, zejména pokud bahnice čeká dvojčata či trojčata,
- zajišťovat pravidelné monitorování stavu kondice a zdraví stáda, včetně sledování časných příznaků nechutenství, apatie či izolované chování od stáda.

Při včasné rozpoznání onemocnění lze pomocí kombinovaných přípravků obsahujících více zdrojů energie a vápníku významně zlepšit prognózu.

Závěr

Toxémie březích bahnic představuje významnou metabolickou poruchu ovcí v závěru březosti, která může způsobit značné ztráty. Porozuměním jejím příčinám, rozpoznáním raných příznaků a správnou prevencí lze výrazně snížit její výskyt i následné ekonomické dopady. Dobře nastavený výživový a zdravotní management stáda je nejučinnější zbraní proti tomuto onemocnění.

Zdroj: ECGOYD, Sam. Understanding twin lamb disease to help avoid it in your flock this lambing. Sheep Farmer: A National Sheep Association Publication. February/March 2025, Vol. 45, No. 1, s. 30-31, ISSN 0141-2434

Redakčně upraveno: Ing. Anna Poborská, Ph.D.

■ PŘÍZNAKY A PROJEVY NEUROLOGICKÝCH ONEMOCNĚNÍ U NOVOROZENÝCH JEHŇAT

Autor: Rudolf Reichel, APHA

V období bahnění bývá často obtížné rozlišit, zda je novorozené jehně pouze pomalejší při poporodní adaptaci, nebo zda vykazuje příznaky závažnějšího neurologického onemocnění.

Klinické příznaky

Neurologická onemocnění novorozených jehňat se mohou projevovat širokou škálou klinických příznaků. Mezi typické projevy patří:

- bezvědomí či komatózní stav,
- slepota, celková slabost, pomalé reflexy,
- neschopnost vstát nebo sát,
- ležení na boku s „pádajícími“ pohyby končetin,
- tzv. „stargazing“ (zaklání hlavy dozadu),
- nekoordinované, nejisté nebo porucha rovnováhy,
- abnormální hlasové projevy, třes, kymáčení hlavy,
- částečné ochrnutí (paréza) nebo úplné ochrnutí (paralýza),
- absence reakce na dotek či zvuk.

Tyto příznaky se mohou vyskytovat jednotlivě, ale častěji v různých kombinacích.

U některých jehňat mohou být přítomny také **vnější morfologické abnormality**, například:

- změněný tvar lebky (např. kupolovitá hlava),
- deformace končetin nebo páteře (rigidní či zkroucené končetiny),
- abnormální osrstění,
- abnormality nebo absence očních bulbů.

Klasifikace neurologických onemocnění novorozených jehňat

Neurologická onemocnění lze z hlediska etiologie rozdělit do několika hlavních skupin:

1. Infekční příčiny

Virózy, jako **virus Schmallerberg**, **virus katarální horečky ovcí (Bluetongue)** nebo **Border disease virus**, mohou infikovat plod během vývoje v děloze (intrauterinní infekce).

Také **bakteriální původci zmetání (potratů)**, např. **Chlamydia abortus** (enzootická zmetavost bahnic) mohou nepřímo vyvolat neurologické postižení plodu následkem poškození placenty a nedostatečného přenosu živin a kyslíku.

2. Toxické příčiny

Podání nevhodných léčiv nebo antiparazitik během březosti (např. albendazol) může negativně ovlivnit vývoj nervové soustavy plodu.

3. Genetické příčiny

Jedná se o vrozené defekty vývoje mozku nebo míchy, které jsou podmíněné geneticky. Příkladem je **Dandy-Walkerova malformace**, charakterizovaná cystickou dilatací čtvrté mozkové komory a hypoplazií mozečku.

4. Mechanické příčiny

Prodloužený nebo obtížný porod (dystokie) může vést k **hypoxii plodu** nebo k **mechanickému traumatu** hlavy a krční míchy, což se následně projeví neurologickými příznaky.

Ilustrační foto: Vojtěška Neugebauer

5. Metabolické příčiny

Pokud bahnice během březosti trpí nedostatkem energie a rozvine se u ní hypoglykémie (např. v důsledku ketózy), může dojít k poškození vyvíjejícího se mozku plodu.

6. Neoplastické příčiny

Velmi vzácně se u novorozených jehňat může vyskytnout nádorové postižení mozku či míchy.

Vybrané infekční příčiny – podrobnější popis

Virus Schmallenberg způsobuje široké spektrum následků – od resorpce plodu (rozklad a vstřebání mrtvého plodu v děloze) a neplodnosti přes potraty a mrtvě narozená jehňata až po živě narozená, avšak neurologicky postižená mláďata. Typickým projevem je arthrogryposis multiplex congenita (rigidní, zkroucené končetiny a páteř). Jehňata, která se narodí živá, mívají nevratné poškození mozku a míchy, neurologické příznaky obvykle přetrvávají bez zlepšení. Některá postižená jehňata mohou mít normální zevnějšek, a proto je pro potvrzení diagnózy nutné laboratorní testování.

Virus katarální horečky ovčí (Bluetongue virus) může také

způsobit resorpci plodu, potraty či mrtvě narozená mláďata, případně narození živých jehňat s poškozením mozku. Klinické příznaky jsou podobné infekci Schmallenberg, avšak arthrogryposis u ovčí s infekcí bluetongue nebyla popsána.

Border disease virus patří mezi nejčastější známé příčiny neurologických poruch u novorozených jehňat. Typickým klinickým obrazem je tzv. „hairy shaker“ syndrom – jehňata mají dlouhé, drsné osrstění, třes celého těla a hlavy, nekoordinované pohyby a obtíže při vstávání. Ne všechna postižená jehňata však vykazují plnou formu syndromu – některá mohou být jen slabší, s mírnými nervovými příznaky, schopná sát a růst, avšak s nižším přírůstkem hmotnosti a zvýšenou náchylností k dalším onemocněním.

Enzootická zmetavost bahnic a jiné abortivní infekce poškozují placentární struktury, čímž se snižuje přenos kyslíku a živin k plodu. Pokud není poškození tak závažné, aby došlo k potratu, může se narodit živé, avšak malé a slabé jehně s pomalými reakcemi a opožděným sacím reflexem.

Diagnostika

V některých případech je příčina zřejmá – například slabé jehně po dlouhém porodu.

Ve většině situací však příčina není na první pohled patrná a je nezbytné provést vyšetření ve spolupráci s veterinárním lékařem.

Některé z uvedených příčin mohou představovat riziko i pro další jehňata ve stádě, proto je stanovení diagnózy klíčové pro následná opatření v chovu a prevenci opakování případu.

Možnosti léčby a kontroly je nutné vždy konzultovat s veterinárním lékařem.

Péče o neurologicky postižená jehňata představuje pro chovatele značnou zátěž, proto je vhodné využít odborné konzultace a veterinární asistenci.

Zdroj: REICHEL, Rudolf. Sign and symptoms of neurological conditions in newborn lambs. Sheep Farmer: A National Sheep Association Publication. February/March 2025, Vol. 45, No. 1, s. 34, ISSN 0141-2434

Redakčně upraveno: Ing. Anna Poborská, Ph.D.

■ PŘEDSTAVUJEME ČLENY KLUBU ZPRACOVATELŮ VLNY A JINÝCH PŘÍRODNÍCH MATERIÁLŮ

Jiřina Pařilová

Zpracovávám vlnu z vlastního ekologického chovu oveček merinolandchaf a jurská ovce. Snažím se o využití veškeré vlny, co nám ovečky věnují, tedy i té odpadové. Tvořím pod značkou Vlna z farmy. Věnuji se zpracování od surové vlny až po hotový výrobek. Výrobky nesou značku Moravský kras regionální produkt. Svoje zkušenosti se snažím předávat při ukázkách řemesla na různých akcích a svých kurzech.

www.ekofarmaparilovi.cz

FB: vlna z farmy, ekofarma pařilovi

VYUŽITÍ (ODPADOVÉ) OVČÍ VLNY PŘI ZAHRADNIČENÍ

Máte doma ostříhanou vlnu z oveček a nevíte, co s ní? Zpracováváte si sami vlnu a máte vytříděnou tu odpadovou – zakrmenou, krátkou, plnou rostlinných zbytků, exkrementů a nečistot?

Já ji všechnu dál využívám. Při pěstování kytek v truhlících, rajčat, paprik a okurek v kýblech či nádobách, ve fóliovníku, vyvýšených záhonech i celé zahradě.

Vlna drží vlhkost, je schopna pohltit vodu až do 35 % svojí hmotnosti. Dodává rostlinám živiny (především dusík, draslík a fosfáty) několik měsíců postupně, jak se rozkládá. Svým rozkladem aktivuje půdní organismy a zlepšuje strukturu půdy.

Při vhodných podmínkách, tj. působením vlhka a tepla, se v zemině téměř rozloží během půl roku, v běžných podmínkách v průběhu 1–5 let.

Při pěstování balkónových květin, tj. muškátů, petúnií a fuchsii, dávám na dno truhlíku cca 5 cm vysokou vrstvu této odpadové vlny a dosypu vhodnou zeminou.

Jak se rostliny zalévají, postupně se uvolňují živiny z vlny a rostliny postupně dostávají hnojení. Já osobně jiným způsobem tyto truhlíky nehnojím a krásně kvetou po celé léto.

Stejným způsobem používám vlnu do nádob, ve kterých pěstuji kolem domu rajčata a papriky. Do 20litrových kýblů dám cca 15 cm vysokou vrstvu ovčí vlny, na to stejně vysokou vrstvu koňské lejno (hnůj, kompost) a dosypu zeminou. Do toho vysázím sazenice, které krásně rostou a plodí celou sezónu, protože vlna jim dodá potřebné živiny. Na podzim truhlíky a kýble zbavím rostlin, obsah sesypu a další rok použiji místo zeminy.

Rovněž při zakládání vyvýšených záhonů dám dospodu vždy silnou vrstvu vlny.

Můžeme ji použít i jako mulč, funguje proti plevelu, odpařování vody a vysychání, zamezuje přístupu slimáků a funguje proti různým škůdcům.

Vlnou můžeme i zateplit květináče, aby rostlinám nepromrzly kořeny. Rovněž i stromy a keře vlnu uvítají jako tepelnou izolaci proti mrazu či jarnímu sluníčku.

Ovčí vlna se nehodí pouze ke kořenové zelenině a pro své vysoké PH k rostlinám, které milují kyselé prostředí, jako jsou borůvky, hortenzie, rododendrony a azalky.

Jiřina Pařilová

OSTRAVA WOOL FEST

ANEŽ Z FARMY AŽ DO ŠATNÍKU A DOMOVA

V pátek a v sobotu, 27. a 28. 2. 2026, proběhne v ostravské pobočce Národního zemědělského muzea první ročník osvětové, vzdělávací, prodejní a kontraktační akce, věnované důležitému tématu využití a zpracování české ovčí vlny jako cenné komodity a textilního vlákna.

Cílem je efektivně propojit všechny články dodavatelského řetězce, který začíná chovem ovcí na farmách a končí v oděvech či bytových doplňcích koncových spotřebitelů.

V rámci osvětové části bude v přednáškách věnována pozornost historii a přítomnosti produkce ovčí vlny a textilní výroby, zejména s ohledem na region severní Moravy. V kontextu budoucnosti budou hledány odpovědi na otázky související s ovčí vlnou jako vláknem trvalé textilní udržitelnosti.

V rámci interaktivní vzdělávací části se mohou malí i velcí těšit na sérii ukázek a workshopů k ručnímu řemeslnému a uměleckému zpracování ovčí vlny od A do Z.

Důležitou součástí programu bude také prezentace ovčích plemen s vlnářskou, resp. kombinovanou užitkovostí, umělecko-řemeslný trh a samozřejmě gastronomie!

Více informací najdete na www.ostravawoolfest.cz

Za organizační tým Ing. Roman Ciešlar, 2. místopředseda Svazu chovatelů ovcí a koz z.s., na jehož mail cieslar@schok.cz můžete směřovat své dotazy k této akci.

Festival se koná v moderně zrekonstruované budově ostravského Národního zemědělského muzea, v atraktivním areálu Dolní oblast Vítkovice. Původně hutním halám vdechl nový život projekt známého architekta Josefa Pleskota.

www.ostravawoolfest.cz

Ostrava Wool Fest nabídne mnoho ukázek textilu, vyrobeného kompletně z české ovčí vlny.

Tyto krásné autorské kousky jsou z Ateliéru Vlákna života Michaely Hykové ze Vsetína.

@emafotografka

TERMÍNY AKCÍ NA ROK 2026

Termíny akcí 2026		
17. 1.	So	Členská schůze Klubu chovatelů ovcí plemene texel
24. 1.	So	Členská schůze Klubu chovatelů ovcí plemene clun forest
24. 1.	So	Schůze Klubu zpracovatelů vlny a přírodních materiálů, hotel Luna, Kouty
24. 1.	So	Schůze Klubu chovatelů plemene ouessantská ovce, hotel Luna, Kout
31. 1.	So	Seminář pro chovatele koz Královéhradeckého sdružení a Klubu ch. hnědé kozy
31. 1.	So	Členská schůze Klubu chovatelů hnědé kozy krátkosrsté
14. 2.	So	Masopust na Zlobici
20. 2.	Pá	Krajské shromáždění Kraje Vysočina, Rudíkov
21. 2.	So	Krajské shromáždění Libereckého krajského sdružení
27. 2.	Pá	Krajské shromáždění Pardubického krajského sdružení
27.-28. 2.	Pá-So	Krajské shromáždění Královéhradeckého krajského sdružení
28. 2.	So	Krajské shromáždění Královéhradeckého krajského sdružení
28. 2.	So	Krajské shromáždění Plzeňského a Karlovarského kraje, u Jandů, Úborsko
06. 3.	Pá	Krajské shromáždění Zlínského krajského sdružení, Provozov Maleniska
07. 3.	So	Krajské shromáždění Moravskoslezského krajského sdružení
07. 3.	So	Krajské shromáždění Jihočeského krajského sdružení
14. 3.	So	Krajské shromáždění Jihomoravského krajského sdružení
21. 3.	So	Vítání jara na Zlobici
28. 3.	So	NT plemenných beranů a kozlů Sedlčany
12.-15. 4.	Ne - St	AGRISHOW a Národní výstava hospodářských zvířat, Brno
18. 4.	So	Členská schůze - shromáždění delegátů SCHOK z.s.
25. 4.	So	Ratibořice, Ovčácké slavnosti v Babiččině údolí, krajský den Královéhradeckého sdružení, NT beranů a kozlů pro vystavující
1. 5.	Pá	NT plemenných beranů a kozlů na Zlobici

08. 5.	Pá	Jarní redyk (Miyszani owiec), Nýdek
08. 5.	Pá	NT plemenných beranů a kozlů Košařiska
09. 5.	So	Klasifikace ze stáje, Ostrovce u Černošína
11. 5.	Po	NT plemenných beranů a kozlů Strakonice
13. 5.	St	Klasifikace plemenných beranů ze stáje Kosař, Nový Knín
15. 5.	Pá	Setkání Klubu chovatelů ovcí zwartbles
16. 5.	So	NT plemenných beranů Abertamy
16. 5.	So	NT plemenných beranů a kozlů Studnice u České Skalice
20. 5.	St	Klasifikace ze stáje, Šantora
22. 5.	Pá	NT plemenných beranů Úborsko, penzion u Jandů
30. 5.	So	NT plemenných beranů a kozlů Strakonice
06. 6.	So	Selský deň Vrbětice, Mistrovství republiky ve stříhání ovcí
13. 6.	So	ENT plemenných beranů vřesové ovce, NT plemenných beranů a kozlů Sedlčany Krajské shromáždění Středočeského krajského sdružení
19. 6.	Pá	Klasifikace plemenných beranů texel ze stáje, Hrusice
11. 7.	So	Ovčácké slavnosti Nepomuk, zahrada arciděkanství
25. 7.	So	NT plemenných beranů a kozlů, Rohliny u Turnova
15. 8.	So	Celostátní výstava plemen ovcí a koz OVENÁLIE 2026
15. 8.	So	NT plemenných kozlů AN, srovnávací hodnocení, Modletice-Slavonice
19. 8.	St	Klasifikace plemenných beranů ze stáje, Valašská Bystřice
20.-25. 8.	Čt-Út	Země živitelka 2026, České Budějovice
21. 8.	Pá	Soutěž v rychlostním stříhání ovcí na výstavě Země Živitelka
22. 8.	So	Stříhání ovcí, Nýdek
23. 8.	Ne	Šampionát beranů ZW na výstavě Země živitelka, ovčácký den na Zemi živitelce
23. 8.	Ne	NT beranů Země živitelka
01. 9.	Út	Klasifikace beranů ze stáje Kvisová, Žumberk-Částkov

05. 9.	So	NT plemenných beranů a kozlů Podvihov
05. 9.	So	NT plemenných kozlů Sosnová
05. 9.	So	NT plemenných kozlů Studnice u České Skalice
06. 9.	Ne	Krajská výstava ovcí a koz Pardubického kraje, NT beranů a kozlů
08. 9.	Út	NT plemenných kozlů Nezvěstice
09. 9.	St	NT plemenných kozlů Morkovice
10. 9.	Čt	NT plemenných kozlů Tábor, areál SZŠ
12. 9.	So	NT plemenných beranů a kozlů na Zlobici
15. 9.	Út	Klasifikace plemenných beranů ze stáje Hradecký, Libštát-Bělá
15. 9. - 16. 9.	Út-St	Kurz stříhačů ovcí na Zlobici
16. 9.	St	Klasifikace ze stáje Dvorský statek, Olešenka
18.-19. 9.	Pá-So	Hradecké dožínky, Krajská výstava ovcí a koz Královéhradeckého sdružení
18. 9.	Pá	Elitní hodnocení plemene hnědá koza, NT beranů a kozlů
19. 9.	So	Pohár Královéhradeckého kraje ve stříhání ovcí
19. 9.	So	NT plemenných beranů a kozlů, ENT plemenných beranů charollais, Sedlčany
23. 9.	St	NT plemenných beranů a kozlů Rožnov pod Radhoštěm
25. 9.	Pá	Klasifikace ze stáje, Chlum u Jistebnice
26. 9. So	So	NT plemenných beranů a kozlů, Strakonice
26. 9. So	So	NT plemenných beranů a kozlů, Helvíkovice
28.	Po	Krajská výstava ovcí a koz Libereckého kraje, Svatováclavský trh plemenných beranů a kozlů, Pěněčín u Jablonce nad Nisou
01. 10.	Čt	NT plemenných beranů, Žabčice
08.-11. 10.	Čt-Ne	Celostátní výstava ovcí a koz Lysá nad Labem, Náš chov 2026
08. 10.	Čt	ENT plemenných beranů zwartbles, ENT plemenných beranů texel, ENT plemenných beranů ouessantské ovce NT plemenných beranů masných a kombinovaných plemen
09. 10.	Pá	ENT plemenných beranů clun forest, NT kozlů, předvádění plemen ovcí a koz, předávání ocenění šampionům výstavy a nejlepším kolekcím, Národní šampionát zakrslých koz holandského typu, včetně ENT plemenných kozlů, Národní šampionát hnědých krátkosrstých koz

09. 10.	Pá	Klasifikace ze stáje Čudan M., Mohelno
10. 10.	So	Národní šampionát romanovských ovcí
10. 10.	So	Klasifikace plemenných beranů ze stáje, Slušovice
10. 10.	So	Ovčácký den Moravskoslezského krajského sdružení, NT plemenných beranů a kozlů, Vendryně, ENT oxford down
11. 10.	Ne	Národní šampionát anglonubijských koz
16. 10.	Pá	Klasifikace plemenných beranů ze stáje Farma Ostrovec, Pozdatín
17. 10.	So	Klasifikace plemenných beranů, Abertamy
17. 10.	So	NT plemenných beranů a kozlů, okr. Náchod
17. 10.	So	NT plemenných beranů a kozlů, Zlobice
17.-18. 10.	So-Ne	Textilní řemesla a ovcí vlna na Toulcově dvoře, Praha-Hostivař
23. 10.	Pá	NT plemenných beranů a kozlů Úborsko, penzion u Jandů
23. 10.	Pá	Klasifikace plemenných beranů ze stáje, Bezpravovice
23. 10.	Pá	NT plemenných beranů a kozlů, Opatov
30. 10.	Pá	NT plemenných beranů a kozlů, Lhotka u Telče
30. 10.	Pá	ENT plemenných beranů romney Vrbětice; Členská schůze klubu chovatelů ovcí romney
31. 10.	So	NT plemenných beranů a kozlů Sedlčany
04. 11.	St	ENT plemenných beranů valašské ovce, NT plemenných beranů a kozlů, Bludovice u Nového Jičína
05. 11.	Čt	Schůze Klubu chovatelů ovcí zwartbles, Kouty
06.-7. 11.	Pá-So	29. mezinárodní konference chovatelů ovcí a koz, hotel Luna, Kouty
12. 11.	Čt	Klasifikace ze stáje, Počátky, Lísek
16. 11.	Po	Klasifikace ze stáje, Menčíková M., Broumov
18. 11.	St	Klasifikace plemenných beranů ze stáje, Žilina u Nového Jičína
21. 11.	So	Zabijačka na Zlobici, vepřové hody, country hudba
05. 12.	So	Advent na Zlobici

ZMĚNA TERMÍNŮ VYHRAZENA